

Platná znění částí zákonů s vyznačením navrhovaných změn

Platné znění zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce

ČÁST PRVNÍ

VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Tento zákon upravuje zřízení a postavení orgánů inspekce práce jako kontrolních orgánů na úseku ochrany pracovních vztahů ~~a pracovních podmínek~~, **pracovních podmínek a služby péče o dítě v dětské skupině**, působnost a příslušnost orgánů inspekce práce, práva a povinnosti při kontrole a sankce za porušení stanovených povinností.

ČÁST DRUHÁ

PŮSOBNOST A PŘÍSLUŠNOST ÚŘADU A INSPEKTORÁTŮ

§ 3

(1) Úřad a inspektoráty kontrolují dodržování povinností vyplývajících z

- a) právních předpisů, z nichž vznikají zaměstnancům, příslušnému odborovému orgánu nebo radě zaměstnanců nebo zástupci pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci²⁾ práva nebo povinnosti v pracovněprávních vztazích včetně právních předpisů o odměňování zaměstnanců, náhradě mzdy nebo platu a náhradě výdajů zaměstnancům,
- b) právních předpisů stanovících pracovní dobu a dobu odpočinku,
- c) právních předpisů k zajištění bezpečnosti práce,
- d) právních předpisů k zajištění bezpečnosti provozu technických zařízení se zvýšenou mírou ohrožení života a zdraví a právních předpisů o bezpečnosti provozu vyhrazených technických zařízení,
- e) právních předpisů o zaměstnávání zaměstnankyň, mladistvých zaměstnanců³⁾, zaměstnanců pečujících o děti, jakož i zaměstnanců, kteří prokázali, že převážně sami dlouhodobě pečují o fyzickou osobu, která se podle zvláštního právního předpisu považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), ve stupni III (těžká závislost) nebo ve stupni IV (úplná závislost)^{3a)},
- f) právních předpisů upravujících výkon umělecké, kulturní, sportovní a reklamní činnosti dětmi⁴⁾,

g) právního předpisu, který stanoví povinnost uskutečnit veřejnou výzvu nebo výběrové řízení na obsazení místa úředníka nebo na obsazení místa vedoucího úředníka územního samosprávného celku, jakož i to, zda veřejná výzva nebo výběrové řízení byly provedeny včetně jejich průběhu⁷⁵⁾,-,

h) právního předpisu upravujícího péči o dítě v dětské skupině⁷⁶⁾.

(2) Úřad a inspektoráty rovněž kontrolují dodržování

a) kolektivních smluv⁵⁾ v částech, ve kterých jsou upraveny individuální pracovněprávní nároky zaměstnanců vyplývající z právních předpisů, jakož i vnitřních předpisů podle § 305 zákoníku práce,

b) vnitřních předpisů vydaných podle zákoníku práce^{6a)}, jestliže zakládají práva zaměstnanců.

(3) Úřad a inspektoráty vykonávají kontrolu také v případech stanovených zvláštními právními předpisy⁹⁾.

⁷⁶⁾ **Zákon č. .../2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů.**

Platné znění zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví

DÍL 2

Podmínky pro výchovu, vzdělávání a zotavení dětí a mladistvých, podmínky vnitřního prostředí stavby a hygienické požadavky na venkovní hrací plochy pro hry dětí

§ 7

Hygienické požadavky na prostory a provoz škol, předškolních a školských zařízení, zařízení sociálně výchovné činnosti a zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc

(1) Školy a školská zařízení⁹⁾ zapsaná do školského rejstříku¹⁰⁾, s výjimkou zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, školských poradenských zařízení a zařízení školního stravování, a dále zařízení sociálně výchovné činnosti a zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc^{10a)} (dále jen "zařízení pro výchovu a vzdělávání") jsou povinny zajistit, aby byly splněny hygienické požadavky upravené prováděcím právním předpisem na prostorové podmínky, vybavení, provoz, osvětlení, vytápění, mikroklimatické podmínky, zásobování vodou, úklid a nakládání s prádlem. Povinnost uvedenou ve větě první má i osoba provozující živnost péče o dítě do 3 let věku v denním režimu a osoba provozující živnost výchova a mimoškolní vzdělávání, je-li živnost provozována v provozovně, **a dále poskytovatel služby péče o dítě v dětské skupině, pokud se jedná o dětskou skupinu nad 12 dětí.**

(2) Režim dne zohledňující věkové a fyzické zvláštnosti dětí a mladistvých, podmínky jejich pohybové výchovy a otužování, podmínky odborného výcviku a učební praxe, režim stravování včetně pitného režimu upraví zařízení pro výchovu a vzdělávání v provozním řádu.

(3) K předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění je zařízení pro výchovu a vzdělávání povinno zajistit oddělení dítěte nebo mladistvého, kteří vykazují známky akutního onemocnění, od ostatních dětí a mladistvých a zajistit pro ně dohled zletilé fyzické osoby.

Další podmínky provozování stravovacích služeb

§ 23

(1) Stravovací službou je výroba, příprava nebo rozvoz pokrmů provozovatelem potravinářského podniku za účelem jejich podávání v rámci provozované hostinské živnosti, ve školní jídelně, ²¹⁾ menze, **v dětské skupině⁷⁵⁾**, při stravování osob vykonávajících vojenskou činnou službu, fyzických osob ve vazbě a výkonu trestu, v rámci zdravotních a sociálních služeb včetně lázeňské péče, při stravování zaměstnanců, podávání občerstvení a při podávání pokrmů jako součásti ubytovacích služeb a služeb cestovního ruchu.

(2) Pokrmem je potravina včetně nápoje, kuchyňsky upravená studenou nebo teplou cestou nebo ošetřená tak, aby mohla být přímo nebo po ohřevu podána ke konzumaci v rámci stravovací služby.

(3) Stravovací službu může osoba, která ji provozuje, poskytovat pouze v provozovně, která vyhovuje hygienickým požadavkům na umístění, stavební konstrukci, prostorové a dispoziční uspořádání, zásobování vodou, vytápění, osvětlení, odstraňování odpadních vod, větrání a vybavení upraveným přímo použitelnými předpisy Evropské unie na úseku potravinového práva.

(4) Provozovatel potravinářského podniku provozující stravovací službu je povinen zajistit, aby fyzické osobě se zdravotním postižením byl umožněn vstup do stravovací části provozovny v doprovodu vodícího nebo asistenčního psa. Fyzická osoba se zdravotním postižením je povinna na požádání provozovatele potravinářského podniku provozujícího stravovací službu, jeho zaměstnance nebo jiné fyzické osoby, která vykonává v provozovně činnost pro tohoto provozovatele, předložit doklad o výcviku psa.

(5) Provozovatel potravinářského podniku provozující stravovací službu je povinen nejpozději v den jejího zahájení písemně oznámit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví den zahájení činnosti, její předmět a rozsah a umístění provozoven, významnou změnu v předmětu nebo rozsahu činnosti nejpozději v den této změny, jakož i den ukončení provozu stravovací služby. Právní osoba v oznámení dále uvede obchodní firmu, sídlo a právní formu; fyzická osoba oprávněná k podnikání podle zvláštních právních předpisů obchodní firmu a bydliště.

⁷⁵⁾**Zákon č./2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů.**

§ 50

Zařízení poskytující péči o dítě do 3 let věku v denním režimu nebo předškolní zařízení **nebo poskytovatel služby péče o dítě v dětské skupině** mohou přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci.

Platné znění zákona č. 379/2005 Sb. o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů

Zákaz kouření

§ 8

(1) Zakazuje se kouřit

a) na veřejných místech, kterými jsou

1. veřejnosti volně přístupné uzavřené prostory;
2. veřejnosti volně přístupné vnitřní prostory budov státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků;
3. veřejnosti volně přístupné vnitřní prostory zařízení zřízených státem nebo územními samosprávnými celky;
4. veřejnosti volně přístupné vnitřní prostory finančních institucí;
5. dopravní prostředky veřejné silniční a drážní dopravy a městské hromadné dopravy;
6. veřejnosti volně přístupné vnitřní prostory budov související s veřejnou dopravou;
7. kryté nástupiště, přístřešky a čekárny veřejné silniční a drážní dopravy a městské hromadné dopravy,

s výjimkou stavebně oddělených prostor ke kouření vyhrazených a při pobytu osob trvale větraných do prostor mimo budovu,

b) ve vnějších i vnitřních prostorách všech typů škol a školských zařízení⁷⁾, **a dále ve vnitřních prostorách, kde je poskytována služba péče o dítě v dětské skupině,**

c) ve vnitřních prostorách nekuřáckých zařízení a ve vnitřních prostorách vyhrazených pro nekuřáky v zařízeních s vyhrazenými prostory,

d) v uzavřených zábavních prostorách, jako jsou kina, divadla, výstavní a koncertní sítě, dále ve sportovních halách a prostorách, kde jsou pořádána pracovní jednání s výjimkou zvláštních, stavebně oddělených prostor ke kouření vyhrazených se zajištěným dostatečným větráním podle požadavků stanovených zvláštním právním předpisem⁴⁾,

e) ve vnitřních prostorách zdravotnických zařízení všech typů, s výjimkou uzavřených psychiatrických oddělení nebo jiných zařízení pro léčbu závislostí, ve kterých je dovoleno kouřit pouze v prostorách stavebně oddělených, ke kouření vyhrazených a při pobytu osob trvale větraných do prostor mimo budovu,

(2) Ve vnitřních prostorách budov užívaných státními orgány, orgány územních samosprávných celků, zařízení zřízených státem nebo územním samosprávným celkem poskytujících veřejné služby a finančních institucí včetně jejich zařízení společného stravování jsou osoby pověřené jejich řízením povinny zajistit, aby osoby byly v těchto budovách chráněny před škodami působenými kouřením. Ustanovení odstavce 1 tím není dotčeno.

(3) U vstupu do zařízení společného stravování provozovaného na základě hostinské činnosti⁵⁾ je jeho provozovatel povinen viditelně označit, aby byla zajištěna informovanost osob před vstupem do zařízení, zda jde o

a) nekuřácké zařízení; musí být označeno grafickou značkou „Kouření zakázáno“ (obrázek č. 1 přílohy),

b) kuřácké zařízení; musí být označeno grafickou značkou „Kouření povoleno“ (obrázek č. 2 přílohy), nebo

c) zařízení s vyhrazenými prostory; musí být označeno grafickou značkou „Stavebně oddělené prostory pro kuřáky a nekuřáky“ (obrázek č. 3 přílohy) a zároveň prostory, v nichž je kouření zakázáno, musí být označeny grafickou značkou „Kouření zakázáno“ (obrázek č. 1 přílohy) a prostory, v nichž je kouření povoleno, musí být označeny grafickou značkou „Kouření povoleno“ (obrázek č. 2 přílohy).

Vzhled grafických značek je upraven v příloze tohoto zákona. Velikost grafických značek „Kouření zakázáno“ a „Kouření povoleno“ musí být nejméně 12 cm x 16 cm. Velikost grafické značky „Stavebně oddělené prostory pro kuřáky a nekuřáky“ musí být nejméně 16 cm x 24 cm.

(4) Kuřácká zařízení a zařízení s vyhrazenými prostory, v nichž je kouření povoleno, musí mít zajištěné dostatečné větrání podle požadavků stanovených zvláštním právním

předpisem⁴). Zařízení s vyhrazenými prostory musí mít prostory, v nichž je kouření povoleno, stavebně odděleny od prostor, v nichž je kouření zakázáno.

§ 15

Zákaz vstupu pro osoby, které jsou zjevně pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek

Osobám, které jsou zjevně pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek²⁾ a jsou ve stavu, v němž bezprostředně ohrožují sebe nebo jiné osoby, veřejný pořádek nebo majetek, se zakazuje vstupovat do

- a) všech veřejných prostor, kde by mohly způsobit sobě nebo jiné osobě škodu nebo vzbudit veřejné pohoršení,
- b) veškerých prostředků veřejné dopravy,
- c) veřejně přístupných prostor budov souvisejících s veřejnou dopravou,
- d) přístřešků zastávek a nástupišť veřejné silniční a drážní dopravy a městské hromadné dopravy,
- e) prostor, kde probíhají sportovní akce; pořadatel sportovní akce je povinen zajistit zabránění vstupu těmto osobám,
- f) všech prostor, kde je poskytována služba péče o dítě v dětské skupině.

Platné znění zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů

§ 6

Příjmy ze závislé činnosti

(1) Příjmy ze závislé činnosti jsou

- a) plnění v podobě
 - 1. příjmu ze současného nebo dřívějšího pracovněprávního, služebního nebo členského poměru a obdobného poměru, v nichž poplatník při výkonu práce pro plátce příjmu je povinen dbát příkazů plátce,

2. funkčního požitku,

b) příjmy za práci

1. člena družstva,
2. společníka společnosti s ručením omezeným,
3. komandisty komanditní společnosti,

c) odměny

1. člena orgánu právnické osoby,
2. orgánu právnické osoby,
3. likvidátora,

d) příjmy plynoucí v souvislosti se současným, budoucím nebo dřívějším výkonem činnosti, ze které plynou příjmy podle písmen a) až c), bez ohledu na to, zda plynou od plátce, u kterého poplatník vykonává činnost, ze které plyne příjem ze závislé činnosti, nebo od plátce, u kterého poplatník tuto činnost nevykonává.

(2) Poplatník s příjmy ze závislé činnosti je dále označen jako "zaměstnanec", plátce příjmu jako "zaměstnavatel". Zaměstnavatelem je i poplatník uvedený v § 2 odst. 2 nebo v § 17 odst. 3, u kterého zaměstnanci vykonávají práci podle jeho příkazů, i když příjmy za tuto práci jsou na základě smluvního vztahu vypláceny prostřednictvím osoby se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí. Z hlediska dalších ustanovení zákona se takto vyplácený příjem považuje za příjem vyplácený poplatníkem uvedeným v § 2 odst. 2 nebo v § 17 odst. 3. V případě, že v úhradách zaměstnavatele osobě se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí je obsažena i částka za zprostředkování, považuje se za příjem zaměstnance nejméně 60 % z celkové úhrady.

(3) Příjmy podle odstavce 1 se rozumějí příjmy pravidelné nebo jednorázové bez ohledu na to, zda je na ně právní nárok či nikoli, zda je od zaměstnavatele dostává zaměstnanec nebo jiná osoba a zda jsou vypláceny nebo připisovány k dobru anebo spočívají v jiné formě plnění prováděné zaměstnavatelem za zaměstnance nebo v jeho prospěch. Příjmem se rozumí rovněž částka, o kterou je úhrada zaměstnance zaměstnavateli za poskytnuté plnění, kromě jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor, bytu nebo rodinného domu, v němž měl zaměstnanec bydliště po dobu 2 let bezprostředně před jeho koupí, nižší, než je cena

a) určená podle zákona upravujícího oceňování majetku nebo cena, kterou účtuje jiným osobám,

b) stanovená podle odstavce 6 v případě poskytnutí motorového vozidla k používání pro služební i soukromé účely,

c) stanovená nařízením vlády v případě bezplatných nebo zlevněných jízdenek poskytnutých zaměstnavatelem provozujícím veřejnou dopravu osob zaměstnanci a jeho rodinným příslušníkům.

(4) Příjmy zúčtované nebo vyplacené plátcem daně jsou samostatným základem daně pro zdanění daní vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně, jedná-li se o příjmy podle odstavce 1 plynoucí na základě dohody o provedení práce, jejichž úhrnná výše u téhož plátce daně nepřesáhne za kalendářní měsíc částku 10 000 Kč, a zaměstnanec u tohoto plátce daně

nepodepsal prohlášení k dani podle § 38k odstavce 4, 5 nebo 7 anebo nevyužije-li postup podle § 36 odst. 7.

(5) Plynou-li příjmy uvedené v odstavci 4 ze zdrojů v zahraničí, jsou základem daně (dílním základem daně) podle § 5 odst. 2.

(6) Poskytuje-li zaměstnavatel zaměstnanci bezplatně motorové vozidlo k používání pro služební i soukromé účely, považuje se za příjem zaměstnance částka ve výši 1 % vstupní ceny vozidla za každý i započatý kalendářní měsíc poskytnutí vozidla. Jde-li o najaté vozidlo, vychází se ze vstupní ceny vozidla u původního vlastníka, a to i v případě, že dojde k následné koupi vozidla. Pokud ve vstupní ceně není zahrnuta daň z přidané hodnoty, pro účely tohoto ustanovení se o tuto daň zvýší. Je-li částka, která se posuzuje jako příjem zaměstnance za každý i započatý kalendářní měsíc poskytnutí vozidla, nižší než 1 000 Kč, považuje se za příjem zaměstnance částka ve výši 1 000 Kč. Poskytne-li zaměstnavatel zaměstnanci bezplatně v průběhu kalendářního měsíce postupně za sebou více motorových vozidel k používání pro služební i soukromé účely, považuje se za příjem zaměstnance částka ve výši 1 % z nejvyšší vstupní ceny motorového vozidla. Poskytne-li zaměstnavatel zaměstnanci bezplatně v průběhu kalendářního měsíce více motorových vozidel současně, považuje se za příjem zaměstnance částka ve výši 1 % z úhrnu vstupních cen všech motorových vozidel používaných pro služební i soukromé účely. Vstupní cenou vozidla se pro účely tohoto ustanovení rozumí vstupní cena uvedená v § 29 odst. 1 až 9.

(7) Za příjmy ze závislé činnosti se nepovažují a předmětem daně, kromě příjmů, které nejsou předmětem daně podle § 3 odst. 4, dále nejsou

a) náhrady cestovních výdajů poskytované v souvislosti s výkonem činnosti, ze které plyne příjem ze závislé činnosti, do výše stanovené nebo umožněné zvláštním právním předpisem⁵⁾ pro zaměstnance zaměstnavatele, který je uveden v § 109 odst. 3 zákoníku práce, jakož i hodnota bezplatného stravování poskytovaná zaměstnavatelem na pracovních cestách; jiné a vyšší náhrady, než stanoví tento zvláštní právní předpis, jsou zdanitelným příjmem podle odstavce 1,

b) hodnota osobních ochranných pracovních prostředků, pracovních oděvů a obuvi, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků a ochranných nápojů poskytovaných v rozsahu stanoveném zvláštním předpisem, včetně nákladů na udržování osobních ochranných a pracovních prostředků, pracovních oděvů a obuvi, jakož i hodnota poskytovaných stejnokrojů, včetně příspěvků na jejich udržování, dále hodnota pracovního oblečení, určeného zaměstnavatelem pro výkon zaměstnání, včetně příspěvku na jeho udržování,

c) částky přijaté zaměstnancem zálohově od zaměstnavatele, aby je jeho jménem vydal, nebo částky, kterými zaměstnavatel hradí zaměstnanci prokázané výdaje, které za zaměstnavatele vynaložil ze svého tak, jako by je vynaložil přímo zaměstnavatel,

d) náhrady za opotřebení vlastního náradí, zařízení a předmětů potřebných pro výkon práce poskytované zaměstnanci podle zákoníku práce,

e) povinná plnění zaměstnavatele na vytváření a dodržování pracovních podmínek pro výkon práce stanovená právním předpisem.

(8) Hradí-li zaměstnavatel zaměstnanci výdaje (náhrady) podle odstavce 7 písm. b) až

d) paušální částkou, považují se tyto výdaje za prokázané do výše paušálu stanoveného zvláštními předpisy nebo paušálu uvedeného v kolektivní smlouvě, ve vnitřním předpise zaměstnavatele, v pracovní nebo jiné smlouvě za předpokladu, že výše paušálu byla zaměstnavatelem prokazatelně stanovena na základě kalkulace skutečných výdajů. Stejným způsobem postupuje zaměstnavatel při stanovení paušálu v případech, kdy dojde ke změně podmínek, za nichž byl paušál stanoven. Jde-li o paušál za použití vlastního náradí, zařízení a předmětů potřebných pro výkon práce zaměstnance, které by jinak byly odpisovány, uzná se jen do výše, v jaké by zaměstnavatel uplatňoval odpisy srovnatelného hmotného majetku při rovnoměrném odpisování v dalších letech odpisování.

(9) Od daně jsou, kromě příjmů uvedených v § 4, dále osvobozeny

a) nepeněžní plnění vynaložená zaměstnavatelem na odborný rozvoj zaměstnanců související s předmětem činnosti zaměstnavatele nebo nepeněžní plnění vynaložená zaměstnavatelem na rekvalifikaci zaměstnanců podle jiného právního předpisu upravujícího zaměstnanost³³⁾; toto osvobození se nevztahuje na příjmy plynoucí zaměstnancům v této souvislosti jako mzda, plat, odměna nebo jako náhrada za ušlý příjem, jakož i na další peněžní plnění poskytovaná v této souvislosti zaměstnancům,

b) hodnota stravování poskytovaného jako nepeněžní plnění zaměstnavatelem zaměstnancům ke spotřebě na pracovišti nebo v rámci závodního stravování zajišťovaného prostřednictvím jiných subjektů,

c) hodnota nealkoholických nápojů poskytovaných jako nepeněžní plnění ze sociálního fondu, ze zisku (příjmu) po jeho zdanění anebo na vrub výdajů (nákladů), které nejsou výdaji (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů zaměstnavatelem zaměstnancům ke spotřebě na pracovišti,

d) nepeněžní plnění poskytovaná zaměstnavatelem zaměstnancům z fondu kulturních a sociálních potřeb,^{6a)} ze sociálního fondu, ze zisku (příjmu) po jeho zdanění anebo na vrub výdajů (nákladů), které nejsou výdaji (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů, ve formě možnosti používat rekreační, zdravotnická a vzdělávací zařízení, ~~předškolní zařízení~~ **zařízení péče o děti předškolního věku**, závodní knihovny, tělovýchovná a sportovní zařízení nebo ve formě příspěvku na kulturní pořady a sportovní akce; jde-li však o poskytnutí rekreace včetně zájezdů, je u zaměstnance z hodnoty nepeněžního plnění od daně osvobozena v úhrnu nejvýše částka 20 000 Kč za kalendářní rok. Jako plnění zaměstnavatele zaměstnanci se posuzuje i plnění poskytnuté pro rodinné příslušníky zaměstnance,

e) zvýhodnění poskytovaná zaměstnavatelem provozujícím veřejnou dopravu osob svým zaměstnancům a jejich rodinným příslušníkům ve formě bezplatných nebo zlevněných jízdenek,

f) příjmy ze závislé činnosti vykonávané na území České republiky, plynoucí poplatníkům daně z příjmů fyzických osob, kteří jsou daňovými nerezidenty, od zaměstnavatelů se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí, pokud časové období související s výkonem této činnosti nepřesáhne 183 dnů v jakémkoliv období 12 měsíců po sobě jdoucích, a to s výjimkou příjmů z

1. osobně a veřejně vykonávané činnosti umělce, sportovce, artisty nebo spoluúčinkující osoby a

2. činnosti vykonávané ve stálé provozovně,

g) hodnota nepeněžního bezúplatného plnění poskytovaného z fondu kulturních a sociálních potřeb podle příslušného předpisu,^{6a)} u zaměstnavatelů, na které se tento předpis nevztahuje, hodnota nepeněžního bezúplatného plnění poskytovaného za obdobných podmínek ze sociálních fondů nebo ze zisku (příjmu) po jeho zdanění, anebo na vrub výdajů (nákladů), které nejsou výdaji (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů, a to až do úhrnné výše 2000 Kč ročně u každého zaměstnance,

h) peněžní plnění za výstrojní a proviantní náležitosti poskytované příslušníkům ozbrojených sil a naturální náležitosti poskytované příslušníkům bezpečnostních sborů podle zvláštních právních předpisů,³⁾ zvláštní požitky poskytované příslušníkům bezpečnostních sborů podle zvláštního právního předpisu^{6b)} a náhrada majetkové újmy podle zvláštního právního předpisu.6c)

ch) náhrady za ztrátu na služebním příjmu poskytované příslušníkům bezpečnostních sborů podle právních předpisů účinných do 31. prosince 2005,

i) hodnota přechodného ubytování, nejde-li o ubytování při pracovní cestě, poskytovaná jako nepeněžní plnění zaměstnavatelem zaměstnancům v souvislosti s výkonem práce, pokud obec přechodného ubytování není shodná s obcí, kde má zaměstnanec bydliště, a to maximálně do výše 3 500 Kč měsíčně,

j) mzdové vyrovnání vyplácené podle zvláštních předpisů^{6d)} ve výši rozdílu mezi dávkami nemocenského pojištění,

k) náhrada za ztrátu na důchodu přiznaná podle zákoníku práce za dobu před 1. lednem 1989 a vyplácená po 31. prosinci 1992,

l) příjmy za práci žáků a studentů z praktického vyučování a praktické přípravy,

m) zvláštní příplatek nebo příplatek za službu v zahraničí poskytovaný v cizí měně podle zvláštních právních předpisů vojákům a příslušníkům bezpečnostních sborů^{6e)} vyslaným v rámci jednotky mnohonárodních sil nebo mezinárodních bezpečnostních sborů mimo území České republiky po dobu působení v zahraničí,

n) odstupné podle vyhlášky č. 19/1991 Sb., o pracovním uplatnění a hmotném zabezpečení pracovníků v hornictví dlouhodobě nezpůsobilých k dosavadní práci, vyplácené pracovníkům přeřazeným nebo uvolněným ze zdravotních důvodů pro pracovní riziko, nemoc z povolání, pracovní úraz nebo onemocnění vznikající nebo se zhoršující vlivem pracovního prostředí,

o) příjmy do výše 500 000 Kč poskytnuté zaměstnavatelem jako sociální výpomoc zaměstnanci v přímé souvislosti s překlenutím jeho mimořádně obtížných poměrů v důsledku živelní pohromy, ekologické nebo průmyslové havárie na územích, na kterých byl vyhlášen nouzový stav,⁶⁵⁾ za předpokladu, že tyto příjmy jsou vypláceny z fondu kulturních a sociálních potřeb nebo ze sociálního fondu za obdobných podmínek u zaměstnavatelů, na které se předpis o fondu kulturních a sociálních potřeb nevztahuje nebo ze zisku (příjmu) po jeho zdanění anebo na vrub výdajů (nákladů), které nejsou výdaji (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů,

p) platba zaměstnavatele v celkovém úhrnu nejvýše 30 000 Kč ročně jako

1. příspěvek na penzijní připojištění se státním příspěvkem poukázaný na účet jeho zaměstnance u penzijní společnosti, příspěvek zaměstnavatele na doplňkové penzijní spoření poukázaný na účet jeho zaměstnance u penzijní společnosti,
2. příspěvek na penzijní pojištění poukázaný ve prospěch jeho zaměstnance na penzijní pojištění u instituce penzijního pojištění, na základě smlouvy uzavřené mezi zaměstnancem a institucí penzijního pojištění, nebo na základě jinak sjednané účasti zaměstnance na penzijním pojištění, za podmínky, že byla sjednána výplata plnění z penzijního pojištění až po 60 kalendářních měsících a současně nejdříve v roce dosažení věku 60 let, a dále za podmínky, že právo na plnění z penzijního pojištění má zaměstnanec, a v případě smrti zaměstnance jiná osoba, kromě zaměstnavatele, který hradil příspěvek na penzijní pojištění, nebo
3. příspěvek na pojistné, které hradí zaměstnavatel pojišťovně za zaměstnance na jeho pojištění pro případ dožití nebo pro případ smrti nebo dožití, nebo na důchodové pojištění, a to i při sjednání dřívějšího plnění v případě vzniku nároku na starobní důchod, nebo invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, nebo v případě, stane-li se zaměstnanec invalidním ve třetím stupni podle zákona o důchodovém pojištění, nebo v případě smrti (dále jen „soukromé životní pojištění“), na základě pojistné smlouvy uzavřené mezi zaměstnancem jako pojistníkem a pojišťovnou, která je oprávněna k provozování pojišťovací činnosti na území České republiky podle zákona upravujícího pojišťovnictví, nebo jinou pojišťovnou usazenou na území členského státu Evropské unie, Norska nebo Islandu, za podmínky, že ve smlouvě byla sjednána výplata pojistného plnění až po 60 kalendářních měsících a současně nejdříve v roce dosažení věku 60 let, a dále za podmínky, že právo na plnění z pojistných smluv soukromého životního pojištění má pojištěný zaměstnanec, a je-li pojistnou událostí smrt pojištěného, osoba určená podle zákona upravujícího pojistnou smlouvu, kromě zaměstnavatele, který hradil příspěvek na pojistné,

r) naturální plnění poskytované podle zvláštních právních předpisů^{6g)} představitelům státní moci a některých státních orgánů a soudcům,

s) náhrada prokázaných výdajů poskytovaná podle zvláštních právních předpisů^{6g)} představitelům státní moci a některých státních orgánů a soudcům, jde-li o

1. výdaje na leteckou dopravu při tuzemských cestách spojených s výkonem funkce (dále jen „tuzemská cesta“),
2. výdaje na dopravu při zahraničních cestách spojených s výkonem funkce (dále jen „zahraniční cesta“),
3. výdaje na stravování při tuzemských cestách,
4. výdaje na stravování a některé další výdaje při zahraničních cestách,
5. výdaje na ubytování při tuzemských cestách,
6. výdaje na ubytování při zahraničních cestách,
7. výdaje na přechodné ubytování v místě sídla orgánu, v němž vykonává funkci,
8. výdaje na odborné a administrativní práce,
9. výdaje na činnost průvodce nebo osobního asistenta,
10. výdaje na dopravu veřejnými hromadnými dopravními prostředky soudci při tuzemských cestách,

t) příjem získaný ve formě náhrady mzdy, platu nebo odměny nebo sníženého platu nebo snížené odměny za dobu dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény podle zvláštních právních předpisů^{47a)}, do výše minimálního nároku určeného zvláštním právním předpisem upravujícím pracovně právní vztahy^{47b)},

u) částky vynaložené zaměstnavatelem na úhradu výdajů spojených s výplatou mzdy a se

srážkami ze mzdy zaměstnanci, s placením příspěvku na pojistné (připojištění) ve prospěch zaměstnance, jakož i částky vynaložené zaměstnavatelem na úhradu výdajů spojených s poskytováním nepeněžitého plnění zaměstnanci.

(10) Funkčními požitky jsou

a) funkční platy a plnění poskytovaná v souvislosti se současným nebo dřívějším výkonem funkce, jejichž výše se stanoví podle zákona upravujícího platy a další náležitosti spojené s výkonem funkce představitelů státní moci, některých státních orgánů a soudců¹³⁸⁾, s výjimkou platu náležejícího prezidentu republiky a náhrad spojených s výkonem jeho funkce,

b) odměny za výkon funkce a plnění poskytovaná v souvislosti se současným nebo dřívějším výkonem funkce v

1. orgánech obcí a jiných orgánech územní samosprávy,
2. státních orgánech,
3. spolcích a zájmových sdruženích,
4. odborových organizacích,
5. komorách,
6. jiných orgánech a institucích.

(11) Za funkční požitek se nepovažují příjmy znalců a tlumočnicků, zprostředkovatelů kolektivních sporů a rozhodců za činnost vykonávanou podle zvláštních předpisů.

(12) Základem daně (dílčím základem daně) jsou příjmy ze závislé činnosti, s výjimkou uvedenou v odstavcích 4 a 5, zvýšené o částku odpovídající pojistnému na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistnému na všeobecné zdravotní pojištění, které je z těchto příjmů podle zvláštních právních předpisů²¹⁾ povinen platit zaměstnavatel (dále jen „povinné pojistné“); částka odpovídající povinnému pojistnému se při výpočtu základu daně připočte k příjmu ze závislé činnosti i u zaměstnance, u kterého povinnost platit povinné pojistné zaměstnavatel nemá. Zaměstnancem, u kterého povinnost platit povinné pojistné zaměstnavatel nemá, se rozumí zaměstnanec, u něhož se odvod povinného pojistného neřídí právními předpisy České republiky, nebo zaměstnanec, na kterého se zcela nebo částečně vztahuje povinné zahraniční pojištění stejného druhu. Povinné pojistné se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru. Při výpočtu základu daně podle věty první se při stanovení částky povinného pojistného nepřihlíží ke slevám nebo k mimořádným slevám na pojistném u zaměstnavatele a ani k jiným částkám, o které si zaměstnavatel snižuje odvody povinného pojistného.

(13) Jedná-li se o příjem plynoucí ze zdrojů v zahraničí, je u poplatníka uvedeného v § 2 odst. 2 základem daně jeho příjem ze závislé činnosti vykonávané ve státě, s nímž Česká republika neuzavřela smlouvu o zamezení dvojího zdanění, zvýšený o povinné pojistné podle odstavce 12 a snížený o daň zaplacenou z tohoto příjmu v zahraničí. Je-li činnost, ze které plyne příjem ze závislé činnosti, vykonávaná ve státě, s nímž Česká republika uzavřela smlouvu o zamezení dvojího zdanění, je u poplatníka uvedeného v § 2 odst. 2 základem daně jeho příjem ze závislé činnosti vykonávané v tomto státě, zvýšený o povinné pojistné podle odstavce 12; tento příjem lze snížit o daň zaplacenou z tohoto příjmu ve státě, s nímž Česká republika uzavřela smlouvu o zamezení dvojího zdanění, a to pouze v rozsahu, ve kterém nebyla započtena na daňovou povinnost v tuzemsku podle § 38f v bezprostředně předchozím zdaňovacím období. Přitom se musí jednat o nezapočtenou daň z příjmů, které se zahrnují do základu daně.

(14) Jedná-li se o příjem ze závislé činnosti plynoucí poplatníkovi uvedenému v § 2 odst. 3 ze zdrojů na území České republiky (§ 22), z něhož se daň vybírá srážkou sazbou daně podle § 36, postupuje se při stanovení samostatného základu daně podle odstavce 12.

(15) Příjmy ze závislé činnosti zúčtované zaměstnavatelem ve prospěch zaměstnance ve zdaňovacím období a vyplacené zaměstnanci nebo jím obdržené až po 31. lednu po uplynutí tohoto zdaňovacího období, se při zahrnutí do základu daně podle § 5 odst. 4 zvyšují o povinné pojistné, které byl z těchto příjmů v době jejich zúčtování povinen platit zaměstnavatel.

(16) Institucí penzijního pojištění se pro účely tohoto zákona rozumí poskytovatel finančních služeb oprávněný k provozování penzijního pojištění bez ohledu na jeho právní formu, který je

a) provozován na principu fondového hospodaření,

b) zřízen pro účely poskytování důchodových dávek mimo povinný důchodový systém¹³⁶⁾ na základě smlouvy nebo na základě jinak sjednané účasti na penzijním pojištění a vykonává činnost z toho vyplývající a

c) povolen a provozuje penzijní pojištění v členském státě Evropské unie, Norsku nebo Islandu a podléhá dohledu příslušných orgánů v tomto státě.

Výdaje (náklady) vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů

§ 24

nadpis vypuštěn

(1) Výdaje (náklady) vynaložené na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů se pro zjištění základu daně odečtou ve výši prokázané poplatníkem a ve výši stanovené tímto zákonem a zvláštními předpisy.⁵⁾ Ve výdajích na dosažení, zajištění a udržení příjmů nelze uplatnit výdaje, které již byly v předchozích zdaňovacích obdobích ve výdajích na dosažení, zajištění a udržení příjmů uplatněny. Pokud poplatník účtuje v souladu se zvláštním právním předpisem²⁰⁾ některé účetní operace kompenzovaně, posuzují se náklady, jejichž uznatelnost je limitována výší příjmů s nimi souvisejících, obdobně jako by byly účtovány odděleně náklady a výnosy.

(2) Výdaji (náklady) podle odstavce 1 jsou také

a) odpisy hmotného majetku (§ 26 až 33),

b) zůstatková cena hmotného majetku (§ 29 odst. 2), s výjimkou uvedenou v písmenu c) a § 25, a to u

1. pěstitelských celků, trvalých porostů a zvířat podle přílohy č. 1 k tomuto zákonu, při jejich vyřazení,

2. prodaného nebo zlikvidovaného hmotného majetku, který lze podle tohoto zákona

odpisovat,

3. hmotného majetku předaného povinně bezúplatně podle zvláštních předpisů, snížená o přijaté dotace na jeho pořízení.

Při částečném prodeji nebo zlikvidování hmotného majetku je výdajem (nákladem) poměrná část zůstatkové ceny. Zůstatkovou cenu nebo její část nelze uplatnit v případě, kdy je stavební dílo (dům, budova, stavba) likvidováno zcela nebo zčásti v souvislosti s výstavbou nového stavebního díla nebo jeho technickým zhodnocením. Obdobně se toto ustanovení vztahuje na zůstatkovou cenu hmotného majetku a nehmotného majetku odpisovaného pouze podle zvláštního právního předpisu,²⁰⁾ jehož účetní odpisy jsou výdajem (nákladem) podle písmene v).

c) zůstatková cena hmotného majetku (§ 29 odst. 2) vyřazeného v důsledku škody jen do výše náhrad s výjimkou uvedenou v písmenu l). Obdobně se toto ustanovení vztahuje na zůstatkovou cenu hmotného majetku a nehmotného majetku odpisovaného pouze podle zvláštního právního předpisu,²⁰⁾ jehož účetní odpisy jsou výdajem (nákladem) podle písmene v),

d) členský příspěvek

1. právnické osobě, pokud povinnost členství vyplývá ze zvláštních právních předpisů,
2. právnické osobě, u níž členství je nutnou podmínkou k provozování předmětu podnikání nebo výkonu činnosti,
3. placený zaměstnavatelem za zaměstnance v případě, kdy členství zaměstnance je podmínkou k provozování předmětu podnikání nebo výkonu činnosti zaměstnavatele,
4. organizaci zaměstnavatelů, nebo
5. Hospodářské komory České republiky a Agrární komory České republiky,

e) pojistné hrazené poplatníkem, pokud souvisí s příjmem, který je předmětem daně a není od daně osvobozen, a dále pojistné hrazené zaměstnavatelem pojišťovně za pojištění rizika placení náhrady mzdy, platu nebo odměny nebo sníženého platu (snížení odměny) za dobu dočasné pracovní neschopnosti (karantény) podle zvláštního právního předpisu^{47a)},

f) pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem podle zvláštních právních předpisů²¹⁾. Toto pojistné a příspěvek jsou u poplatníků, kteří vedou účetnictví, výdajem (nákladem), jen pokud byly zaplacený, a to nejpozději do konce měsíce následujícího po uplynutí zdaňovacího období nebo jeho části. Pokud je daňový subjekt povinen podat podle tohoto zákona nebo zvláštního právního předpisu daňové přiznání v průběhu zdaňovacího období, jsou toto pojistné a příspěvek výdajem (nákladem) pouze tehdy, budou-li zaplacený do termínu pro podání daňového přiznání. Toto pojistné a příspěvek zaplacené po uvedeném termínu jsou výdajem (nákladem) toho zdaňovacího období, ve kterém byly zaplacený, pokud však již neovlivnily základ daně v předchozích zdaňovacích obdobích. Obdobně to platí pro právního nástupce poplatníka zaniklého bez provedení likvidace, pokud toto pojistné a příspěvek zaplatí za poplatníka zaniklého bez provedení likvidace,

g) výdaje (náklady) na provoz vlastního zařízení k ochraně životního prostředí podle zvláštních předpisů,

h) plnění v podobě

1. nájemného podle právních předpisů upravujících účetnictví, s výjimkou nájemného uvedeného v § 25 odst. 1 písm. za); u pachtu obchodního závodu je výdajem pouze část

pachtovného, která převyšuje účetní odpisy,

2. úplaty u finančního leasingu hmotného majetku, který lze podle zákona odpisovat, ve výši a za podmínek uvedených v odstavcích 4, 15 nebo 16; přitom u poplatníků, kteří vedou daňovou evidenci, je tato úplata výdajem jen v poměrné výši připadající ze sjednané doby na příslušné zdaňovací období,

3. úplaty u finančního leasingu movitého hmotného majetku, u kterého vstupní cena nepřevyší částku stanovenou v § 26 odst. 2 písm. a).

Úplatou podle bodů 2 a 3 je u postupníka i jím hrazená částka postupiteli ve výši rozdílu mezi úplatou u finančního leasingu, která byla postupitelem zaplacená, a úplatou u finančního leasingu, která je u postupitele výdajem (nákladem) podle § 24 odst. 6 při postoupení smlouvy o finančním leasingu hmotného majetku,

ch) daň z nemovitých věcí a daň z nabytí nemovitých věcí, pokud byly zaplacený, a to i v případě zaplacení ručitelem, dále ostatní daně a poplatky s výjimkami uvedenými v § 25. Daň z příjmů a daň darovací zaplacená v zahraničí je u poplatníka uvedeného v § 2 odst. 2 a v § 17 odst. 3 výdajem (nákladem) pouze u příjmů, které se zahrnují do základu daně, případně do samostatného základu daně, a to pouze v rozsahu, v němž nebyla započtena na daňovou povinnost v tuzemsku podle § 38f. Tento výdaj (náklad) se uplatní ve zdaňovacím období nebo období, za něž je podáváno daňové přiznání, následujícím po zdaňovacím období, nebo období, za něž je podáváno daňové přiznání, jehož se týká zahraniční daň, která nebyla započtena na daňovou povinnost v tuzemsku,

i) rezervy a opravné položky, jejichž způsob tvorby a výši pro daňové účely stanoví zvláštní zákon^{22a)} a odstavec 9 pro případy, kdy pohledávka byla nabyta přeměnou¹³¹⁾ s výjimkou rezerv vytvářených poplatníky v souvislosti s dosahováním příjmů plynoucích jim podle § 10,

j) výdaje (náklady) na pracovní a sociální podmínky, péči o zdraví a zvýšený rozsah doby odpočinku zaměstnanců vynaložené na

1. bezpečnost a ochranu zdraví při práci a hygienické vybavení pracovišť, výdaje (náklady) na pořízení ochranných nápojů lze uplatnit v rozsahu stanoveném zvláštními právními předpisy¹²²⁾,

2. pracovnílékařské služby poskytované poskytovatelem těchto služeb v rozsahu stanoveném zvláštními předpisy²³⁾ a nehrazeném zdravotní pojišťovnou, na lékařské prohlídky a lékařská vyšetření stanovené zvláštními předpisy,

3. provoz vlastních vzdělávacích zařízení nebo výdaje (náklady) spojené s odborným rozvojem zaměstnanců podle jiného právního předpisu¹³²⁾ a rekvalifikací zaměstnanců podle jiného právního předpisu upravujícího zaměstnanost¹³³⁾, pokud souvisejí s předmětem činnosti zaměstnavatele,

4. provoz vlastního stravovacího zařízení, kromě hodnoty potravin, nebo příspěvky na stravování zajišťované prostřednictvím jiných subjektů a poskytované až do výše 55 % ceny jednoho jídla za jednu směnu¹¹⁰⁾, maximálně však do výše 70 % stravného vymezeného pro zaměstnance v § 6 odst. 7 písm. a) při trvání pracovní cesty 5 až 12 hodin. Příspěvek na stravování lze uplatnit jako výdaj (náklad), pokud přítomnost zaměstnance v práci během této stanovené směny trvá aspoň 3 hodiny. Příspěvek na stravování lze uplatnit jako výdaj (náklad) na další jedno jídlo za zaměstnance, pokud délka jeho směny v úhrnu s povinnou přestávkou v práci, kterou je zaměstnavatel povinen poskytnout zaměstnanci podle zvláštního právního předpisu^{110a)}, bude delší než 11 hodin. Příspěvek nelze uplatnit na stravování za zaměstnance, kterému v průběhu směny vznikl nárok na stravné podle zvláštního právního předpisu^{23b)}. Za stravování ve vlastním stravovacím zařízení se považuje i stravování zabezpečované ve vlastním stravovacím zařízení prostřednictvím jiných subjektů,

5. práva zaměstnanců vyplývající z kolektivní smlouvy, vnitřního předpisu zaměstnavatele, pracovní nebo jiné smlouvy, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak,

k) výdaje (náklady) na pracovní cesty, včetně výdajů (nákladů) na pracovní cestu spolupracujících osob (§ 13) a společníků veřejných obchodních společností a komplementářů komanditních společností, a to maximálně ve výši podle zvláštních předpisů,⁵⁾ pokud není dále stanoveno jinak, přitom

1. na ubytování, na dopravu hromadnými dopravními prostředky, na pohonné hmoty spotřebované silničním motorovým vozidlem zahrnutým v obchodním majetku poplatníka nebo v nájmu (s výjimkou uvedenou v bodě 4) a na nezbytné výdaje spojené s pracovní cestou v prokázané výši,

2. zvýšené stravovací výdaje (stravné)^{5b)} při tuzemských pracovních cestách delších než 12 hodin v kalendářním dnu, zahraniční stravné a kapesné při zahraničních pracovních cestách pro poplatníky s příjmy podle § 7, a to maximálně do výše náhrad vymezených pro zaměstnance v § 6 odst. 7 písm. a). Pravidelným pracovištěm pro poplatníky s příjmy podle § 7 se také rozumí sídlo podnikatele nebo místo výkonu jiné činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti,

3. na dopravu vlastním silničním motorovým vozidlem nezahrnutým do obchodního majetku poplatníka ve výši sazby základní náhrady, a to maximálně do výše sazby základní náhrady vymezené pro zaměstnance v § 6 odst. 7 písm. a), a náhrady výdajů za spotřebované pohonné hmoty.⁵⁾ Na dopravu vlastním silničním motorovým vozidlem, které není zahrnuto do obchodního majetku poplatníka, ale v obchodním majetku poplatníka zahrnuto bylo, nebo bylo u poplatníka předmětem finančního leasingu a úplatu u finančního leasingu uplatnil (uplatňuje) jako výdaj na dosažení, zajištění a udržení příjmů, a u silničního motorového vozidla užívaného na základě smlouvy o výpůjčce nebo smlouvy o výprose ve výši náhrady výdajů za spotřebované pohonné hmoty. Pro stanovení výdajů za spotřebované pohonné hmoty lze použít ceny stanovené zvláštním právním předpisem vydaným pro účely poskytování cestovních náhrad zaměstnancům v pracovním poměru^{5c)}, který je účinný v době konání cesty. Použije-li poplatník ceny vyšší, je povinen je doložit doklady o jejich nákupu. U nákladních automobilů a autobusů se použije sazba základní náhrady pro osobní silniční motorová vozidla, a to maximálně do výše sazby základní náhrady vymezené pro zaměstnance v § 6 odst. 7 písm. a),

4. na dopravu silničním motorovým vozidlem zahrnutým do obchodního majetku poplatníka nebo v nájmu v prokázané výši a ve výši náhrady výdajů za spotřebované pohonné hmoty⁵⁾ u zahraničních pracovních cest, při kterých výdaje (náklady) na pohonné hmoty nelze prokázat, a to s použitím tuzemských cen pohonných hmot platných v době použití vozidla,

l) škody vzniklé v důsledku živelních pohrom nebo škody způsobené podle potvrzení policie neznámým pachatelem anebo jako zvýšené výdaje v důsledku opatření stanovených zvláštními předpisy,

m) výdaje (náklady) na zabezpečení požární ochrany,²⁴⁾

n) výdaje (náklady) spojené s uchováním výrobních schopností pro zabezpečení obranyschopnosti státu,

o) u poplatníků, kteří vedou daňovou evidenci, pořizovací cena²⁰⁾ u pohledávky nabyté postoupením, a to jen do výše příjmů plynoucích z jejich úhrady dlužníkem nebo postupníkem při jejím následném postoupení,

p) výdaje (náklady), k jejichž úhradě je poplatník povinen podle zvláštních zákonů,

r) hodnota cenného papíru při prodeji zachycená v účetnictví v souladu se zvláštním právním předpisem²⁰⁾ ke dni jeho prodeje, s výjimkou uvedenou v písmenech w) a ze) a s výjimkou cenného papíru, u kterého je příjem z jeho převodu osvobozen podle § 19 odst. 1 písm. ze) nebo podle § 19 odst. 9,

s) u poplatníka, který vede účetnictví

1. jmenovitá hodnota pohledávky při jejím postoupení, a to do výše příjmu plynoucího z jejího postoupení,

2. pořizovací cena²⁰⁾ u pohledávky nabyté postoupením, a to do výše příjmu plynoucího z její úhrady dlužníkem nebo postupníkem při jejím následném postoupení.

Příjmy uvedené v bodech 1 a 2 lze zvýšit o vytvořenou opravnou položku nebo rezervu (její část) podle zvláštního zákona^{22a)} a u pohledávky postoupené před dobou splatnosti o diskont připadající na zbývající dobu do doby splatnosti. Výše diskontu se posuzuje podle úrokové sazby obvyklé při poskytování finančních prostředků s odpovídající dobou splatnosti.

t) do výše příjmů z prodeje jednotlivého majetku

1. vstupní cena hmotného majetku vyloučeného z odpisování,

2. vstupní cena hmotného majetku evidovaného u veřejně prospěšného poplatníka, pokud tento hmotný majetek byl využíván k činnostem, z nichž dosahované příjmy nejsou předmětem daně z příjmů,

3. pořizovací cena, vlastní náklady nebo reprodukční pořizovací cena nehmotného majetku určená podle právního předpisu upravujícího účetnictví, jehož účetní odpisy nejsou výdajem (nákladem) podle písmene v),

4. část hodnoty vyvolané investice při jejím prodeji, která není součástí vstupní ceny hmotného majetku,

5. pořizovací cena pozemku u poplatníka fyzické osoby,

ta) u obchodní korporace cena pozemku nabytého vkladem člena, který je fyzickou osobou, který neměl pozemek zahrnut v obchodním majetku a vklad uskutečnil do 5 let od nabytí pozemku; touto cenou pozemku se rozumí

1. pořizovací cena, která byla zjištěna u člena obchodní korporace, pokud jej nabytí uplatně,

2. cena podle právního předpisu upravujícího oceňování majetku ke dni nabytí pozemku členem obchodní korporace, pokud jej nabytí bezúplatně,

tb) zůstatková cena technického zhodnocení odpisovaného nájemcem při ukončení nájmu nebo při zrušení souhlasu vlastníka s odpisováním do výše náhrady výdajů (nákladů) vynaložených na toto technické zhodnocení,

u) daň z příjmů fyzických osob zaplacená plátcem za poplatníka z příjmů uvedených v § 10 odst. 1 písm. h) a ch), u nichž se uplatňuje zvláštní sazba daně (§ 36), je-li výhra nebo cena v nepeněžním plnění, a silniční daň zaplacená jedním z manželů, který je zapsán jako držitel motorového vozidla v technickém průkazu, přičemž vozidlo je používáno pro činnost, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, druhým z manželů, který jako držitel v technickém průkazu zapsán není, a dále silniční daň zaplacená veřejnou obchodní společností za společníky veřejné obchodní společnosti nebo komanditní společností za komplementáře, kteří pro pracovní cesty používají vlastní vozidlo,

v) účetní odpisy,²⁰⁾ s výjimkou uvedenou v § 25 odst. 1 písm. zg), a to pouze u 1. hmotného majetku,²⁰⁾ který není vymezen pro účely zákona jako hmotný majetek (§ 26 odst. 2 a 3); přitom u tohoto majetku nabytého vkladem člena obchodní korporace s bydlištěm nebo sídlem na území České republiky, který byl zároveň u fyzické osoby zahrnut v obchodním majetku a u právnické osoby v jejím majetku, nabytého vkladem obce, pokud tento majetek byl ve vlastnictví obce a byl zahrnut v jejím majetku, nabytého přeměnou¹³¹⁾, jsou účetní odpisy výdajem (nákladem) jen do výše zůstatkové ceny²⁰⁾ evidované u vkladatele ke dni vkladu nebo u zanikající nebo rozdělované obchodní korporace ke dni předcházejícímu rozhodný den přeměny bez vlivu ocenění reálnou hodnotou,²⁰⁾

2. nehmotného majetku²⁰⁾, který se neodpisuje podle tohoto zákona (§ 32a) za podmínky, že byl poplatníkem pořízen úplatně nebo ve vlastní režii za účelem obchodování s ním anebo nabyt vkladem, přeměnou nebo bezúplatně. U nehmotného majetku nabytého vkladem jsou účetní odpisy výdajem (nákladem) jen v případě, že byl tento vkládaný nehmotný majetek u člena obchodní korporace s bydlištěm nebo sídlem na území České republiky pořízen úplatně a zároveň byl u fyzické osoby zahrnut v obchodním majetku a u právnické osoby v jejím majetku; přitom v úhrnu lze u nabyvatele uplatnit účetní odpisy jen do výše zůstatkové ceny²⁰⁾ prokázané u vkladatele ke dni jeho vkladu. U nehmotného majetku nabytého přeměnou jsou účetní odpisy výdajem (nákladem) u nástupnické obchodní korporace jen do výše zůstatkové ceny²⁰⁾ evidované u zanikající nebo rozdělované obchodní korporace ke dni předcházejícímu rozhodný den přeměny bez vlivu ocenění reálnou hodnotou,²⁰⁾ a to za podmínky, že bylo možné uplatňovat odpisy z tohoto nehmotného majetku u zanikající nebo rozdělované obchodní korporace podle tohoto ustanovení. U nehmotného majetku²⁰⁾ vloženého poplatníkem uvedeným v § 2 odst. 3 a § 17 odst. 4 lze u nabyvatele uplatnit v úhrnu účetní odpisy jako výdaje (náklady) jen do výše úhrady prokázané vkladatelem. Toto ustanovení se nevztahuje na kladný nebo záporný rozdíl mezi oceněním obchodního závodu nabytého zejména koupí, vkladem nebo oceněním majetku a dluhů v rámci přeměn obchodních korporací, a souhrnem jeho individuálně přeceněných složek majetku sníženým o převzaté dluhy (goodwill),

w) nabývací cena akcie, která není oceňována v souladu se zvláštním právním předpisem²⁰⁾ reálnou hodnotou, nabývací cena podílu na společnosti s ručením omezeným nebo na komanditní společnosti anebo na družstvu, a to jen do výše příjmů z prodeje této akcie nebo tohoto podílu,

x) paušální částky hrazené zaměstnavatelem zaměstnanci podle § 6 odst. 8,

y) u poplatníků, kteří vedou účetnictví, jmenovitá hodnota pohledávky nebo pořizovací cena pohledávky nabyté postoupením, vkladem a při přeměně obchodní korporace,¹³¹⁾ a to za předpokladu, že o pohledávce při jejím vzniku bylo účtováno ve výnosech a takto vzniklý zdanitelný příjem nebyl od daně osvobozen a že lze současně k této pohledávce uplatňovat opravné položky podle písmene i) nebo se jedná o pohledávku, ke které nelze tvořit opravnou položku podle právního předpisu upravujícího tvorbu rezerv a opravných položek pro zjištění základu daně z příjmů pouze proto, že od její splatnosti uplynulo méně než 18 měsíců a u pohledávek nabytých postoupením i v případě, že se jedná o pohledávku se jmenovitou hodnotou v okamžiku vzniku vyšší než 200 000 Kč, ohledně které nebylo zahájeno rozhodčí řízení, soudní řízení nebo správní řízení, za dlužníkem,

1. u něhož soud zrušil konkurs²⁶ⁱ⁾ proto, že majetek dlužníka je zcela nepostačující, a pohledávka byla poplatníkem přihlášena u insolvenčního soudu a měla být vypořádána z majetkové podstaty,

2. který je v úpadku nebo jemuž úpadek hrozí²⁶ⁱ⁾ na základě výsledků insolvenčního řízení,

3. který zemřel, a pohledávka nemohla být uspokojena ani vymáháním na dědicích dlužníka,
4. který byl právnickou osobou a zanikl bez právního nástupce a věřitel nebyl s původním dlužníkem spojenou osobou (§ 23 odst. 7),
5. na jehož majetek, ke kterému se daná pohledávka váže, je uplatňována veřejná dražba,^{26j)} a to na základě výsledků této dražby,
6. jehož majetek, ke kterému se daná pohledávka váže, je postižen exekucí,^{26k)} a to na základě výsledků provedení této exekuce.

Obdobně to platí pro pohledávku nebo její část, a to do výše kryté použitím rezervy nebo opravné položky vytvořené podle zvláštního zákona,^{22a)} nebo která vznikla podle zákona č. 499/1990 Sb., o přepočtu devizových aktiv a pasiv v oblasti zahraničních pohledávek a závazků organizací v souvislosti s kursovými opatřeními. Neuhrazenou část pohledávky za dlužníkem se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí, která byla předmětem přepočtu podle zákona č. 499/1990 Sb., vznikla do konce roku 1990 a u níž termín splatnosti nastal do konce roku 1994, sníženou o uplatněný odpis pohledávky,^{22b)} lze uplatnit jako výdaj (náklad) na dosažení, zajištění a udržení příjmů buď jednorázově, nebo postupně s výjimkou pohledávek, které byly nabyty postoupením nebo vkladem.

Neuhrazenou část pohledávky za dlužníkem se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí, která nebyla předmětem přepočtu podle zákona č. 499/1990 Sb., nebo nepodléhala ustanovení tohoto odstavce, avšak podléhala režimu financování vývozu v rámci dokončení pohledávek na vládní úvěry podle přílohy č. 2 usnesení vlády České a Slovenské Federativní Republiky č. 192/1991 lze uplatnit jako výdaj (náklad) na dosažení, zajištění a udržení příjmů buď jednorázově, nebo postupně, s výjimkou pohledávek, které byly nabyty postoupením nebo vkladem. Toto ustanovení se nepoužije, pokud účetní hodnota pohledávky nebo pořizovací cena pohledávky nabyté postoupením byla již odepsána na vrub výsledku hospodaření. U poplatníků, kteří přešli z vedení daňové evidence na vedení účetnictví, se postupuje obdobně,

z) majetek, s výjimkou hmotného majetku podle § 26 odst. 2, dále poskytnuté služby a zásoby, pokud jsou vydány jako plnění restitučních nároků nebo majetkových podílů na transformaci družstev podle zvláštních předpisů,²⁾ vypořádacího podílu na majetku družstva nebo likvidačního zůstatku v případě likvidace družstva a použity k podnikání. Pro stanovení základu daně se výdaje uplatní v hodnotě, ve které byl majetek nebo zásoba vydána nebo služba poskytnuta,

za) náhrada za uvolnění bytu nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor, poskytnutá jejím vlastníkem, pokud začne být vlastníkem do 2 let od uvolnění využívána pro činnost, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, nebo nájem a bude takto využívána nejméně po dobu 2 let; za porušení podmínek se nepovažuje prodej jednotky,

zb) výdaje (náklady) na dokončenou nástavbu, přístavbu a stavební úpravy, rekonstrukci a modernizaci jednotlivého majetku, které nejsou technickým zhodnocením podle § 33 odst. 1,

zc) výdaje (náklady), které nejsou podle § 25 výdaji (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů, a to jen do výše příjmů (výnosů) s nimi přímo souvisejících za podmínky, že tyto příjmy (výnosy) ovlivnily výsledek hospodaření ve stejném zdaňovacím období nebo ve zdaňovacích obdobích předcházejících. Obdobně postupují poplatníci uvedení v § 2, kteří nevedou účetnictví,

zd) výdaje (náklady) na pořízení karet, jejichž vlastnictví zakládá nárok na slevy z cen zboží a služeb souvisejících s předmětem činnosti poplatníka, případně je spojené s reklamou jeho činnosti, a to u fyzických osob s příjmy podle § 7 a u poplatníků uvedených v § 17. Pokud jsou tyto karty použitelné i pro osobní potřebu poplatníka, popř. jiných osob nebo pro

poskytování slev na výdaje (náklady) uvedené v § 25, lze uplatnit výdaje (náklady) na pořízení karty pouze v poloviční výši,

ze) pořizovací cena směnky při prodeji, o níž je účtováno podle zvláštního právního předpisu²⁰⁾ jako o cenném papíru, zachycená v účetnictví v souladu se zvláštním právním předpisem²⁰⁾ ke dni jejího prodeje, a to jen do výše příjmů z jejího prodeje,

zf) výdaje (náklady) vynaložené po 1. lednu 1997 na restaurování uměleckého díla, a to jen do výše příjmu z jeho prodeje, sníženého o pořizovací cenu tohoto uměleckého díla,

zg) výdaje (náklady) vzniklé v důsledku prokazatelně provedené likvidace zásob materiálu, zboží, nedokončené výroby, polotovarů a hotových výrobků; u léků, léčiv či potravinářských výrobků pouze, pokud je nelze dle zvláštních právních předpisů uvádět dále do oběhu¹²⁸⁾. K prokázání likvidace je poplatník povinen vypracovat protokol, kde uvede důvody likvidace, způsob, čas a místo provedení likvidace, specifikaci předmětů likvidace a způsob naložení se zlikvidovanými předměty, a dále uvede pracovníky zodpovědné za provedení likvidace,

zh) náhrady cestovních výdajů do výše stanovené zvláštním právním předpisem⁵⁾,

zi) smluvní pokuty, úroky z prodlení, poplatky z prodlení, penále a jiné sankce ze závazkových vztahů, jen pokud byly zaplacený; a dále úroky ze zápůjček a úroky z úvěrů v případě, kdy věřitelem je poplatník uvedený v § 2, který nevede účetnictví, jen pokud byly zaplacený,

zj) vstupní cena etiketovacího zařízení pro povinné značení lihu podle zvláštního právního předpisu, pokud se výrobce nebo dovozce lihu nerozhodne etiketovací zařízení odpisovat podle § 26 až 33,

zk) výdaje na civilní ochranu vynaložené se souhlasem nebo na pokyn orgánu krizového řízení,

zl) výdaje (náklady) hrazené uživatelem hmotného majetku, které podle zvláštního právního předpisu²⁰⁾ tvoří součást ocenění hmotného majetku, který je předmětem finančního leasingu, pokud v úhrnu se sjednanou kupní cenou ve smlouvě nepřevyšší u movitého majetku částku uvedenou v § 26 odst. 3 písm. c),

zm) odvod do státního rozpočtu z titulu plnění povinného podílu zaměstnávání osob se zdravotním postižením podle zvláštního právního předpisu,⁸⁰⁾

zn) výdaje na pořízení nehmotného majetku²⁰⁾ nebo jeho technického zhodnocení u poplatníků s příjmy podle § 7 nebo § 9, pokud nevedou účetnictví,

zo) výdaje (náklady) vynaložené poplatníkem s příjmy podle § 7 na uhrazení úhrad za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání podle zákona o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání^{82a)}, které souvisí s podnikatelskou nebo jinou samostatně výdělečnou činností poplatníka, nejvýše však 10 000 Kč. U poplatníka, který je osobou se zdravotním postižením, lze za zdaňovací období odečíst až 13 000 Kč, a u poplatníka, který je osobou s těžším zdravotním postižením, až 15 000 Kč,

zp) výdaje (náklady) vynaložené v rámci pomoci poskytnuté formou nepeněžního plnění v

souvislosti s odstraňováním následků živelních pohrom, ke kterým došlo na území členského státu Evropské unie, Norska nebo Islandu. Tyto výdaje (náklady) nelze současně uplatnit jako nezdanitelnou část podle § 15 odst. 1 nebo položku snižující základ daně podle § 20 odst. 8,

zr) u veřejně prospěšných poplatníků výdaje (náklady) na tvorbu fondu kulturních a sociálních potřeb podle zvláštního právního předpisu^{6a)} a u poplatníků, kteří jsou veřejnou vysokou školou nebo veřejnou výzkumnou institucí podle zvláštního právního předpisu, výdaje (náklady) na tvorbu sociálního fondu, a to až do výše 1 % úhrnu vyměřovacích základů zaměstnance pro pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti za zdaňovací období, v jakém lze mzdu zaměstnance uplatnit jako výdaj související s dosažením, zajištěním a udržením zdanitelných příjmů; u poplatníků, kteří jsou veřejnou vysokou školou nebo veřejnou výzkumnou institucí, též výdaje (náklady) na tvorbu fondu účelově určených prostředků, u poplatníků, kteří jsou veřejnou vysokou školou, též výdaje (náklady) na tvorbu fondu provozních prostředků, a u poplatníků, kteří jsou vysokou školou, též výdaje (náklady) na tvorbu stipendijního fondu,

zs) náklady exekuce podle zvláštního právního předpisu^{26k)} hrazené věřitelem,

zt) paušální výdaj na dopravu silničním motorovým vozidlem^{3d)} (dále jen „paušální výdaj na dopravu“), pokud nebyl uplatněn výdaj na dopravu silničním motorovým vozidlem podle písmene k) tohoto odstavce, ve výši 5 000 Kč na jedno silniční motorové vozidlo za každý celý kalendářní měsíc zdaňovacího období nebo období, za které se podává daňové přiznání, ve kterém poplatník využíval příslušné silniční motorové vozidlo k dosažení, zajištění nebo udržení zdanitelných příjmů a současně toto silniční motorové vozidlo nepřenechal ani po část příslušného kalendářního měsíce k užívání jiné osobě. Za přenechání silničního motorového vozidla k užívání jiné osobě se nepovažuje uskutečnění pracovní cesty silničním motorovým vozidlem spolupracující osobou nebo zaměstnancem, který silniční motorové vozidlo nevyužívá i pro soukromé účely. Používá-li poplatník některé silniční motorové vozidlo, u něhož uplatňuje paušální výdaj na dopravu, pouze zčásti k dosažení, zajištění a udržení zdanitelného příjmu, lze na takové silniční motorové vozidlo uplatnit pouze část paušálního výdaje na dopravu stanoveného dle předchozí věty ve výši 80 % této částky (dále jen „krácený paušální výdaj na dopravu“). Pokud poplatník u některého vozidla uplatní v souladu s předchozí větou krácený paušální výdaj na dopravu, potom pro účely tohoto zákona platí, že ostatní vozidla, u nichž poplatník v souladu s tímto ustanovením uplatní paušální výdaje na dopravu, užívá výlučně k dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů. Pro účely tohoto zákona se má za to, že poplatník užívá silniční motorové vozidlo, u kterého uplatňuje paušální výdaj na dopravu, výlučně k dosažení, zajištění nebo udržení zdanitelných příjmů, pokud tak prohlásí, není-li prokázáno jinak. Paušální výdaj na dopravu možno uplatnit nejvýše za 3 vlastní silniční motorová vozidla zahrnutá nebo nezahrnutá do obchodního majetku nebo v nájmu za zdaňovací období nebo období, za které se podává daňové přiznání. V průběhu zdaňovacího období nelze měnit způsob uplatnění paušálního výdaje na dopravu na způsob uplatnění výdajů podle písmene k) a naopak. V měsíci pořízení nebo vyřazení silničního motorového vozidla lze uplatnit poměrnou část paušálního výdaje na dopravu. Využívá-li k dosažení, zajištění a udržení příjmů silniční motorové vozidlo, které je ve společném jmění manželů nebo ve spoluvlastnictví, více poplatníků, mohou si v úhrnu uplatnit paušální výdaj na dopravu nejvýše 5 000 Kč. Paušální výdaj na dopravu nemohou uplatnit veřejně prospěšní poplatníci s výjimkou poplatníků, kteří jsou veřejnou vysokou školou, veřejnou výzkumnou institucí, poskytovatelem zdravotních služeb, obecně prospěšnou společností nebo ústavem,

zu) motivační příspěvek poskytnutý na základě smluvního vztahu žákovi nebo studentovi

připravujícím se pro poplatníka na výkon profese, a to do výše 5 000 Kč měsíčně, v případě studenta vysoké školy do výše 10 000 Kč měsíčně; motivačním příspěvkem se pro účely tohoto zákona rozumí stipendium, příspěvek na stravování, ubytování, vzdělávání ve vzdělávacích zařízeních související s budoucím výkonem profese, jízdné v prostředcích hromadné dopravy do místa vzdělávání a na pořízení osobních ochranných prostředků a pomůcek poskytovaných nad rámec zvláštních právních předpisů,

zv) jmenovitá hodnota pohledávky z úvěru pojištěné u pojistitele se sídlem na území členského státu Evropské unie, která nikdy nevstoupila do základu pro výpočet limitu tvorby bankovních opravných položek podle jiného právního předpisu^{22a)} a ke které banka¹⁰⁹⁾ nikdy netvořila opravnou položku podle jiného právního předpisu^{22a)}, a to do výše přijatého pojistného plnění; pohledávkou z úvěru se pro účely tohoto ustanovení rozumí pohledávka z titulu

1. jistiny a úroku z úvěru poskytnutého bankou,
2. plnění z bankovní záruky poskytnutého bankou za nebankovním subjektem--,

zw) výdaje (náklady) v podobě

- 1. výdajů na provoz vlastního zařízení péče o děti předškolního věku, nebo**
- 2. příspěvku na provoz zařízení péče o děti předškolního věku zajišťovaný jinými subjekty pro děti vlastních zaměstnanců.**

(3) U poplatníků, u nichž zdanění podléhají pouze příjmy z podnikatelské nebo jinak vymezené činnosti, a u veřejně prospěšných poplatníků se jako výdaje (náklady) uznávají pouze výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů, které jsou předmětem daně.

(4) Úplata u finančního leasingu hmotného majetku, který lze podle tohoto zákona odpisovat, se uznává jako výdaj (náklad) za podmínky, že

a) doba finančního leasingu hmotného movitého majetku činí alespoň minimální dobu odpisování uvedenou v § 30 odst. 1; u hmotného movitého majetku zařazeného v odpisové skupině 2 nebo 3 podle přílohy č. 1 k tomuto zákonu lze dobu finančního leasingu zkrátit až o 6 měsíců. U nemovitých věcí musí doba finančního leasingu trvat nejméně 30 let. Doba finančního leasingu se počítá ode dne, kdy byla věc uživateli přenechána ve stavu způsobilém obvyklému užívání, a

b) po ukončení finančního leasingu není kupní cena vyšší než zůstatková cena vypočtená ze vstupní ceny evidované u vlastníka, kterou by předmět finančního leasingu měl při rovnoměrném odpisování podle § 31 odst. 1 písm. a) tohoto zákona k datu převodu vlastnického práva, a

c) po ukončení finančního leasingu hmotného majetku zahrne poplatník uvedený v § 2 převedený majetek do svého obchodního majetku.

Pokud by ke dni převodu vlastnického práva užívaná věc byla při rovnoměrném odpisování (§ 31) již odepsána ve výši 100 % vstupní ceny, neplatí podmínka uvedená v písmenu b). Při změně doby odpisování (§ 30) se pro účely stanovení minimální doby trvání finančního leasingu hmotného majetku podle písmene a) a výše kupní ceny podle písmene b) použije doba odpisování platná v době uzavření smlouvy. Je-li sjednaná doba finančního leasingu kratší, než je stanoveno v písmeni a), uznává se úplata při splnění ostatních podmínek, stanovených v tomto odstavci, jako výdaj (náklad) u uživatele jen, pokud je kupní

cena stanovena podle § 24 odst. 5 písm. a).

(5) Prodává-li se majetek, který byl předmětem nájmu nebo finančního leasingu a který nesplňuje podmínky podle odstavce 4, po jejich ukončení nájemci nebo uživateli, uznává se nájemné nebo úplata do výdajů (nákladů) pouze za podmínky, že kupní cena

a) hmotného majetku, který lze odpisovat podle tohoto zákona, nebude nižší než zůstatková cena vypočtená rovnoměrným způsobem podle § 31 odst. 1 písm. a) ze vstupní ceny evidované u vlastníka nebo pronajímatele za dobu, po kterou mohl být tento majetek odpisován; přitom při výpočtu zůstatkové ceny osobního automobilu se vždy vychází ze vstupní ceny včetně daně z přidané hodnoty. Je-li vlastníkem nebo pronajímatelem poplatník, který u pronajímaného hmotného majetku pokračoval v odpisování podle § 30 odst. 10, stanoví se zůstatková cena, jako by ke změně v osobě vlastníka nebo pronajímatele nedošlo,

b) pozemku nebude nižší než cena určená podle zvláštního právního předpisu,^{1a)} platná ke dni nabytí pozemku. Je-li mezi nájemcem a pronajímatelem sjednána dohoda o budoucí koupi pozemku v souvislosti se smlouvou o finančním leasingu stavebního díla umístěného na tomto pozemku, uznává se nájemné do výdajů (nákladů) za podmínky, že bude kupní cena pozemku vyšší než cena určená podle zvláštního právního předpisu^{1a)} ke dni prokazatelného sjednání dohody o budoucí koupi pozemku,

c) hmotného majetku vyloučeného z odpisování (§ 27) nebude nižší než cena určená podle zvláštního právního předpisu,^{1a)} platná ke dni sjednání kupní smlouvy,

d) hmotného majetku odpisovaného podle § 30b nebude nižší než zůstatková cena stanovena podle § 30b ze vstupní ceny evidované u vlastníka nebo pronajímatele za dobu, po kterou byl tento majetek odpisován; je-li vlastníkem nebo pronajímatelem poplatník, který u tohoto majetku pokračoval v odpisování podle § 30 odst. 10, stanoví se zůstatková cena, jako by ke změně v osobě vlastníka nebo pronajímatele nedošlo.

(6) Je-li předčasně ukončen finanční leasing, je výdajem k dosažení, zajištění a udržení příjmů pouze poměrná část úplaty, která je výdajem (nákladem) podle odstavce 4 nebo 15, připadající ze sjednané doby finančního leasingu na skutečnou dobu finančního leasingu nebo skutečně zaplacená úplata, je-li nižší než poměrná část úplaty, která je výdajem (nákladem) podle odstavce 4, připadající na skutečnou dobu finančního leasingu.

(7) Nabývací cenou se v případě podílů v obchodní korporaci pro účely tohoto zákona rozumí

a) hodnota splaceného peněžitého vkladu člena obchodní korporace,

b) hodnota nepeněžitého vkladu člena obchodní korporace. Hodnota tohoto vkladu se stanoví u člena obchodní korporace, který je

1. poplatníkem uvedeným v § 2 odst. 2, obdobně jako hodnota nepeněžitého příjmu v době provedení vkladu (§ 3 odst. 3). Hmotný majetek a nehmotný majetek, který byl zahrnut v obchodním majetku poplatníka, se ocení zůstatkovou cenou (§ 29 odst. 2) a ostatní majetek pořizovací cenou, je-li pořízen úplatně, vlastními náklady, je-li pořízen ve vlastní režii, nebo cenou určenou podle zvláštního právního předpisu o oceňování majetku^{1a)} ke dni nabytí u majetku nabytého bezúplatně. Je-li vkladem majetek, který nebyl zahrnut do obchodního majetku poplatníka a byl pořízen nebo nabyt v době kratší než 5 let před splacením tohoto

vkładu do obchodní korporace, ocení se pořizovací cenou,²⁰⁾ je-li pořízen úplatně, vlastními náklady,²⁰⁾ je-li pořízen nebo vyroben ve vlastní režii, a při nabytí majetku bezúplatně cenou stanovenou podle zvláštního právního předpisu o oceňování majetku^{1a)} ke dni nabytí;^{26b)} přitom u nemovitostí se nabývací cena zvyšuje o náklady prokazatelně vynaložené na jejich opravy a technické zhodnocení před splacením vkładu,

2. poplatníkem uvedeným v § 17 odst. 3, ve výši zůstatkové ceny (§ 29 odst. 2) vkládaného hmotného majetku a nehmotného majetku a dále ve výši účetní hodnoty²⁰⁾ ostatního vkládaného majetku,

3. poplatníkem uvedeným v § 2 odst. 3 a v § 17 odst. 4, ve výši přepočtené zahraniční ceny,

c) pořizovací cena²⁰⁾ majetkové účasti v případě nabytí podílu koupí nebo cena určená podle zvláštního právního předpisu o oceňování majetku^{1a)} ke dni nabytí v případě nabytí podílu bezúplatně.

Nabývací cena podílu na obchodní korporaci se nemění při změně právní formy obchodní korporace a při fúzi, převodu jmění na společníka nebo rozdělení obchodní korporace¹³¹⁾. Nabývací cena podílu na akciové společnosti se nemění, nemění-li se hodnota vkładu společníka a dochází pouze k výměně jedné akcie za jednu jinou akcii nebo k výměně jedné akcie za více akcií anebo více akcií za jednu akcii; přitom je-li výměnou získán vyšší nebo nižší počet akcií, je nabývací cenou jedné akcie poměrný díl nabývací ceny původní akcie nebo součet nabývacích cen původních akcií. Obdobně to platí pro výměnu jednoho druhu cenného papíru (například zatímního listu, vyměnitelného dluhopisu, prioritního dluhopisu) za akcie, nemění-li se hodnota vkładu společníka. Nabývací cenu podílu na obchodní korporaci lze zvýšit o výdaje (náklady) přímo související s držbou podílu v obchodní korporaci, pokud poplatník prokáže, že podle § 25 odst. 1 písm. zk) nebyly uznány jako výdaje (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů. U člena obchodní korporace, který je plátcem daně z přidané hodnoty, lze nabývací cenu podílu na obchodní korporaci, není-li tato obchodní korporace plátcem daně z přidané hodnoty, zvýšit o částku odvedené daně z přidané hodnoty vztahující se k vloženému majetku. Nabývací cena se u poplatníků uvedených v § 17 snižuje o rozdíl mezi oceněním nepeněžitěho vkładu a výší vkładu vyplácený obchodní korporací jejímu členu nebo o část tohoto rozdílu, a dále o doplatek na dorovnání nebo dorovnání v penězích, na který vznikne poplatníkovi nárok podle zvláštního právního předpisu,¹³¹⁾ pokud byl tento doplatek na dorovnání nebo dorovnání v penězích zaúčtován v rozvaze. Nabývací cena nedosahuje záporných hodnot. Vkladem se pro účely tohoto zákona rozumí vklad do základního kapitálu včetně jiného plnění ve prospěch vlastního kapitálu. Nabývací cena podílu na obchodní korporaci se dále snižuje o příjmy plynoucí členovi obchodní korporace při snížení základního kapitálu, s výjimkou příjmů podléhajících zvláštní sazbě daně podle § 36 odst. 1 písm. b) bodu 3 nebo § 36 odst. 2 a u společníka společnosti s ručením omezeným i o vrácený příplatek vložený společníkem mimo základní kapitál.

(8) Při prodeji obchodního závodu se nepoužijí ustanovení odstavce 2, která omezují uplatnění výdajů (nákladů) výší souvisejících příjmů u jednotlivě prodávaných majetků.

(9) U pohledávky nabyté při přeměně¹³¹⁾, nebyla-li nikdy součástí podrozvahových účtů zanikající nebo rozdělované obchodní korporace, pokračuje nástupnická obchodní korporace v odpisu pohledávky^{22b)} nebo v tvorbě opravné položky,^{22a)} jako by ke změně v osobě věřitele nedošlo, a to maximálně do výše, v jaké by mohla uplatnit odpis nebo tvorbu opravné položky zanikající nebo rozdělovaná obchodní korporace.

(10) Za živelní pohromu se pro účely tohoto zákona považují nezaviněný požár a

výbuch, blesk, vichřice s rychlostí větru nad 75 km/h, povodeň, záplava, krupobití, sesouvání půdy, sesuny půdy a skalní zřícení, pokud k nim nedošlo v souvislosti s průmyslovým nebo stavebním provozem, sesouvání nebo zřícení lavin a zemětřesení dosahující alespoň 4. stupně mezinárodní stupnice udávající makroseismické účinky zemětřesení. Výše škody musí být doložena posudkem pojišťovny, a to i v případě, že poplatník není pojištěn, nebo posudkem soudního znalce.

(11) Při prodeji majetku, který se neodpisuje podle tohoto zákona ani podle zvláštního právního předpisu²⁰⁾, nebo obdobného právního předpisu v zahraničí a byl nabyt vkladem, při přeměně, při převodu obchodního závodu podle § 23a, při fúzi obchodních společností nebo při rozdělení obchodní společnosti podle § 23c, lze související výdaj (náklad) na dosažení, zajištění a udržení příjmů uplatnit jen do výše jeho hodnoty evidované v účetnictví u vkladatele, u zanikající, u rozdělované nebo u převádějící obchodní korporace před oceněním tohoto majetku reálnou hodnotou. Hodnotu majetku evidovanou v účetnictví u vkladatele, u zanikající, u rozdělované nebo u převádějící obchodní korporace lze zvýšit o případné opravné položky vytvořené k uvedenému majetku, jejichž tvorba nebyla u vkladatele, u zanikající, u rozdělované nebo u převádějící obchodní korporace pro daňové účely výdajem (nákladem) na dosažení, zajištění a udržení příjmů, není-li stanoveno v tomto zákoně jinak. Obdobně se postupuje při vyřazení majetku z důvodu spotřeby. Takto stanovený výdaj (náklad) se použije i při následné přeměně,¹³¹⁾ převodu obchodního závodu podle § 23a nebo fúzi obchodních společností nebo rozdělení obchodní společnosti.

(12) Při prodeji obchodního závodu poplatníkem, který nevede účetnictví, pokud neuplatňuje výdaje podle § 7 odst. 7, je výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů

- a) součet zůstatkových cen hmotného majetku,
- b) součet zůstatkových cen nehmotného majetku evidovaného v majetku poplatníka do 31. prosince 2000, který může být odpisován,
- c) hodnota peněžních prostředků a cenin,
- d) hodnota finančního majetku,
- e) vstupní cena hmotného majetku vyloučeného z odpisování,
- f) pořizovací cena pozemku,
- g) hodnota pohledávky, jejíž úhrada by nebyla zdanitelným příjmem,
- h) úplata u finančního leasingu hmotného majetku zaplacená uživatelem, která převyšuje poměrnou část úplaty uznané jako daňový výdaj podle odstavce 2 písm. h), přechází-li smlouva o finančním leasingu na kupujícího,
- i) hodnota dluhů, jejichž úhrada by byla výdajem.

(13) Jedná-li se o plátce daně z přidané hodnoty, rozumí se pro účely odstavce 12 hodnotou dluhů hodnota bez daně z přidané hodnoty, byl-li uplatněn odpočet daně z přidané hodnoty na vstupu. U pohledávek, jejichž úhrada by byla zdanitelným příjmem, je výdajem daň z přidané hodnoty, byla-li splněna daňová povinnost na výstupu.

(14) Úhrn pořizovacích cen pohledávek nebo jejich částí, které nelze uznat jako výdaj (náklad) podle ostatních ustanovení tohoto zákona, je možné u poplatníků, jejichž hlavním předmětem činnosti je nákup, prodej a vymáhání pohledávek, uznat jako daňový výdaj (náklad) až do výše úhrnu zisků z jiných pohledávek v rámci stejného souboru pohledávek v daném zdaňovacím období. Ziskem z pohledávky v daném zdaňovacím období se pro účely tohoto ustanovení rozumí úhrn příjmů plynoucích v daném zdaňovacím období z úhrad pohledávky dlužníkem nebo postupníkem při následném postoupení pohledávky zvýšený o vytvořenou opravnou položku nebo rezervu (její část) podle zvláštního zákona^{22a)} ve výši převyšující pořizovací cenu²⁰⁾ pohledávky sníženou o částky úhrad pohledávky dlužníkem plynoucí v předchozích zdaňovacích obdobích a o části pořizovací ceny pohledávky odepsané v předchozích zdaňovacích obdobích. Pro účely výpočtu zisku z pohledávky nelze pořizovací cenu pohledávky snížit o částku vyšší, než je pořizovací cena pohledávky. Pokud celkový úhrn pořizovacích cen nebo jejich částí, které nelze uznat jako výdaj (náklad) podle ustanovení tohoto zákona, je za zdaňovací období vyšší než celkový úhrn zisků z jiných pohledávek v rámci stejného souboru pohledávek, lze tento rozdíl u poplatníků, jejichž hlavním předmětem činnosti je nákup, prodej a vymáhání pohledávek, uplatnit jako výdaj (náklad) nejdéle ve 3 bezprostředně následujících zdaňovacích obdobích nebo obdobích, za něž je podáváno daňové přiznání, a to v jednotlivých obdobích maximálně ve výši částky, o kterou úhrn zisků z pohledávek v rámci tohoto stejného souboru pohledávek převyší úhrn pořizovacích cen pohledávek nebo jejich částí, které nelze uznat jako výdaj (náklad) podle ustanovení tohoto zákona. Za poplatníky, jejichž hlavním předmětem činnosti je nákup, prodej a vymáhání pohledávek, se pro účely tohoto zákona považují poplatníci, u nichž alespoň 80 % veškerých příjmů (výnosů) tvoří příjmy (výnosy) plynoucí v souvislosti s nákupem, prodejem, držbou a vymáháním nakoupených pohledávek. Souborem pohledávek se pro účely tohoto ustanovení rozumí soubor pohledávek nakoupený poplatníkem od jedné osoby v jednom zdaňovacím období. Toto ustanovení se použije obdobně pro období, za něž je podáváno daňové přiznání.

(15) Úplata u finančního leasingu hmotného majetku odpisovaného podle § 30a se uznává jako výdaj (náklad) podle odstavce 1 za podmínky, že

a) doba finančního leasingu u hmotného majetku odpisovaného vlastníkem podle § 30a odst. 1 trvá nejméně 12 měsíců a u hmotného majetku odpisovaného podle § 30a odst. 2 trvá doba finančního leasingu nejméně 24 měsíců; doba finančního leasingu se počítá ode dne, kdy byla věc uživateli přenechána ve stavu způsobilém obvyklému užívání,

b) po ukončení finančního leasingu hmotného majetku zahrne poplatník uvedený v § 2 převedený majetek do svého obchodního majetku.

(16) Úplata u finančního leasingu hmotného majetku odpisovaného podle § 30b se uznává jako výdaj (náklad) podle odstavce 1 za podmínky, že

a) doba finančního leasingu u hmotného majetku odpisovaného vlastníkem podle § 30b odst. 1 trvá nejméně 240 měsíců; doba nájmu se počítá ode dne, kdy byla věc uživateli přenechána ve stavu způsobilém obvyklému užívání,

b) po ukončení finančního leasingu hmotného majetku zahrne poplatník uvedený v § 2 převedený majetek do svého obchodního majetku.

§ 25

(1) Za výdaje (náklady) vynaložené k dosažení, zajištění a udržení příjmů pro daňové účely nelze uznat zejména

a) výdaje (náklady) na pořízení hmotného majetku²⁰⁾ a nehmotného majetku,²⁰⁾ s výjimkou uvedenou v § 24 odst. 2, včetně splátek a úroků z úvěrů a zápůjček spojených s jejich pořízením, jsou-li součástí jejich ocenění,²⁰⁾

b) výdaje na zvýšení základního kapitálu včetně splácení zápůjček,

c) pořizovací cenu²⁰⁾ cenného papíru s výjimkou uvedenou v § 24 odst. 2 písm. r), w) a ze) a dále s výjimkou opčních listů při uplatnění přednostního práva,

d) pojistné hrazené za člena statutárního orgánu a dalšího orgánu právnické osoby a za jednatele společnosti s ručením omezeným z titulu odpovědnosti za škodu způsobenou společností při výkonu funkce,

e) vyplácené podíly na zisku,

f) penále, úroky z prodlení a pokuty s výjimkou uvedenou v § 24 odst. 2 písm. zi), přirážky k pojistnému na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a k pojistnému na veřejné zdravotní pojištění,²¹⁾ a náklady spojené s trestem uveřejnění rozsudku podle zvláštního právního předpisu,

g) pojistné na důchodové spoření, pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění hrazené veřejnou obchodní společností za společníky této obchodní společnosti, komanditní společností za komplementáře, poplatníkem majícím příjmy ze samostatné činnosti, poplatníkem majícím příjmy z nájmu a pojistné hrazené osobami samostatně výdělečně činnými, které nejsou nemocensky pojištěny a pojistí se na denní dávku při dočasné pracovní neschopnosti u soukromé pojišťovny^{21a)}, s výjimkou uvedenou v § 24,

h) nepeněžní plnění poskytovaná zaměstnavatelem zaměstnanci ve formě

1. příspěvku na kulturní pořady, zájezdy a sportovní akce,
2. možnosti používat rekreační, zdravotnická a vzdělávací zařízení, ~~předškolní zařízení~~, závodní knihovny, tělovýchovná a sportovní zařízení, s výjimkou zařízení uvedených v § 24 odst. 2 písm. j) bodech 1 až 3,

i) výdaje (náklady) vynaložené na příjmy, které nejsou předmětem daně, na příjmy od daně osvobozené nebo nezahrnované do základu daně a u poplatníků uvedených v § 2 odst. 2 rovněž výdaje (náklady) vynaložené na příjmy vyňaté podle mezinárodní smlouvy o zamezení dvojího zdanění, převyšující tyto příjmy; obdobně to platí pro výdaje (náklady) hrazené z prostředků, jejichž zdrojem byl u poplatníka daně z příjmů právnických osob bezúplatný příjem od daně osvobozený nebo příjem, který nebyl předmětem daně; toto ustanovení se u veřejně prospěšných poplatníků nepoužije pro výdaje vynaložené na úrokové příjmy, které podléhají zvláštní sazbě daně; obdobně to platí pro použití prostředků z kapitálového

dovybavení,

j) výdaje nad limity stanovené tímto zákonem nebo zvláštními předpisy,^{5),23)}

k) výdaje (náklady) převyšující příjmy v zařízeních k uspokojování potřeb zaměstnanců nebo jiných osob s výjimkou § 24 odst. 2 písm. j) body 1 až 3, **písm. zw)** a s výjimkou výdajů (nákladů) na přechodné ubytování zaměstnanců, nejde-li o ubytování při pracovní cestě, poskytované jako nepeněžní plnění zaměstnavatelem zaměstnanci v souvislosti s výkonem práce, pokud obec přechodného ubytování není shodná s obcí, kde má zaměstnanec bydliště, přičemž výdaje (náklady) i příjmy se posuzují za každé zařízení k uspokojování potřeb zaměstnanců nebo jiných osob, samostatně,

l) tvorbu rezervních a ostatních účelových fondů, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak, s výjimkou uvedenou v § 24 odst. 2 písm. zr),

m) plnění ve prospěch vlastního kapitálu s výjimkou uvedenou v § 10 odst. 6 a § 24 odst. 2 písm. r) a w), převod zisku na základě smlouvy o převodu zisku nebo ovládací smlouvy, úhrada ztráty řízené osobě na základě smlouvy o převodu zisku nebo ovládací smlouvy a dále vyrovnání poskytované mimo stojícím společníkům na základě smlouvy o převodu zisku nebo ovládací smlouvy a členský příspěvek poskytnutý evropskému hospodářskému zájmovému sdružení se sídlem na území České republiky^{25a)},

n) manka a škody přesahující náhrady s výjimkou uvedenou v § 24,

o) zůstatkovou cenu (§ 29 odst. 2) hmotného majetku a nehmotného majetku vyřazeného v důsledku darování nebo bezúplatného převodu, ke kterému není poplatník povinen podle zvláštního právního předpisu. Toto se vztahuje i na hmotný majetek a nehmotný majetek odpisovaný pouze podle zvláštního právního předpisu,²⁰⁾

p) technické zhodnocení (§ 33),

r) daně zaplacené za jiného poplatníka s výjimkou uvedenou v § 24 odst. 2 písm. ch) a u),

s) daň z příjmů fyzických osob a daň z příjmů právnických osob a obdobné daně zaplacené v zahraničí s výjimkou uvedenou v § 24 odst. 2 písm. ch) a dále odloženou daň podle zvláštního právního předpisu²⁰⁾,

t) výdaje na reprezentaci, kterými jsou zejména výdaje na pohoštění, občerstvení a bezúplatná plnění; za bezúplatné plnění se nepovažuje reklamní nebo propagační předmět, který je opatřen jménem nebo ochrannou známkou poskytovatele tohoto předmětu nebo názvem propagovaného zboží nebo služby, jehož hodnota bez daně z přidané hodnoty nepřesahuje 500 Kč a který není s výjimkou tichého vína předmětem spotřební daně,

u) výdaje na osobní potřebu poplatníka; včetně výdajů vynaložených na opravu, údržbu nebo technické zhodnocení majetku sloužícího k činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti), který poplatník uvedený v § 2 nezařadí do obchodního majetku podle § 4 odst. 4,

v) tvorbu opravných položek na vrub nákladů,²⁰⁾ s výjimkou uvedenou v § 24,

w) finanční výdaje (náklady), kterými se pro účely tohoto zákona rozumí úroky z úvěrových

finančních nástrojů a související výdaje (náklady), včetně výdajů (nákladů) na obstarání, zpracování úvěrů, poplatků za záruky, pokud je věřitel osobou spojenou ve vztahu k dlužníkovi (§ 23 odst. 7), a to ve výši finančních výdajů (nákladů) z částky, o kterou úhrn úvěrových finančních nástrojů od spojených osob v průběhu zdaňovacího období nebo období, za něž se podává daňové přiznání, přesahuje šestinásobek výše vlastního kapitálu, je-li příjemcem úvěrového finančního nástroje banka nebo pojišťovna, nebo čtyřnásobek výše vlastního kapitálu u ostatních příjemců úvěrových finančních nástrojů. V případě, že podmínkou pro poskytnutí úvěrového finančního nástroje dlužníkovi věřitelem je poskytnutí přímo souvisejícího úvěru, zápůjčky nebo vkladu tomuto věřiteli osobou spojenou ve vztahu k dlužníkovi, považuje se pro účely tohoto ustanovení a vzhledem k tomuto úvěrovému finančnímu nástroji věřitel za osobu spojenou ve vztahu k dlužníkovi,

x) výdaje (náklady) na spotřebované pohonné hmoty a parkovné při pracovní cestě vynaložené v souvislosti s užíváním silničního motorového vozidla, u kterého poplatník uplatní paušální výdaj na dopravu, a 20 % ostatních výdajů (nákladů) s výjimkou odpisů vynaložených v souvislosti se silničním motorovým vozidlem, u kterého je poplatník povinen uplatnit krácený paušální výdaj na dopravu; u silničního motorového vozidla, u kterého poplatník uplatní paušální výdaj na dopravu, nelze dále uplatnit náhradu výdajů za spotřebované pohonné hmoty a sazbu základní náhrady,

y) úroky z odložených částek daní za dobu posečkání, exekuční náklady podle zvláštních předpisů s výjimkou uvedenou v § 24 a dále úroky z odložené částky za dobu posečkání cla a úroky z prodlení, které jsou příslušenstvím cla,^{28c)}

z) jmenovitá hodnota pohledávky nebo pořizovací cena²⁰⁾ postoupené pohledávky s výjimkou uvedenou v § 24 a § 10,

za) nájemné za umělecká díla a výdaje (náklady) za restaurování uměleckých děl, která nejsou součástí staveb a budov, a to u poplatníků, u nichž není výstavní, muzejní a galerijní činnost předmětem činnosti, s výjimkou uvedenou v § 24 odst. 2 písm. zf),

zb) u poplatníků, kteří nevedou účetnictví výdaje na pořízení uměleckých děl, která nejsou součástí staveb a budov a v jednotlivém případě nepřesáhnou částku 40 000 Kč,

zc) odpis pohledávky^{22b)} nebo tvorbu opravné položky^{22a)} u pohledávky nabyté obchodní korporací na základě vkladu uskutečněného od 1. července 1996, s výjimkou pohledávek uvedených v § 24 odst. 9,

zd) výdaje spojené s úhradou dluhu, s výjimkou dluhu vzniklého z důvodu pořízení hmotného majetku (§ 26), vzniklého ve zdaňovacím období, ve kterém poplatník uplatňoval výdaje podle § 7 odst. 7 nebo § 9 odst. 4 a výdaje spojené s úhradou dluhu, o jehož hodnotu byl snížen výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji v některém z minulých zdaňovacích období,

ze) rozdíl, o který částka hrazená postupníkem postupiteli při změně osoby uživatele podle smlouvy o finančním leasingu hmotného majetku převyšuje částku úplaty připadající u postupníka na zbývající dobu finančního leasingu sníženou o úplatu jím hrazenou vlastníkovu užívaného majetku v souladu se smlouvou, pokud tento rozdíl není součástí vstupní ceny majetku,

zf) plnění poskytnuté zahraničnímu státnímu úředníkovi nebo zahraničnímu veřejnému činiteli nebo s jejich souhlasem jiné osobě v souvislosti s výkonem jeho funkce, a to ani v případech, kdy se jedná o úředníka státu nebo veřejného činitele působícího ve státě, ve kterém je poskytnutí takového plnění tolerováno nebo není považováno za trestný čin anebo je obvyklé,

zg) účetní odpisy dlouhodobého majetku,²⁰⁾ a hodnota majetku nebo její část zaúčtovaná na vrub nákladů, který není dlouhodobým majetkem podle zvláštního právního předpisu,²⁰⁾ ale zároveň je hmotným majetkem nebo nehmotným majetkem podle § 26 až 33,

zh) oceňovací rozdíl vzniklý jinak než koupí, pokud je podle zvláštního právního předpisu²⁰⁾ výdajem (nákladem), není-li v tomto zákoně stanoveno jinak,

zi) kladný rozdíl mezi oceněním obchodního závodu při nabytí vkladem nebo přeměnou¹³¹⁾ a souhrnem jeho individuálně přeceněných složek majetku sníženým o převzaté dluhy (goodwill), pokud jsou podle zvláštního právního předpisu²⁰⁾ výdajem (nákladem),

zj) výdaje (náklady) z nákupu vlastních akcií pod jmenovitou hodnotou při následném snížení základního kapitálu,

zk) výdaje (náklady) mateřské společnosti související s držbou podílu v dceřiné společnosti. Úroky z úvěrového finančního nástroje přijatého v období šesti měsíců před nabytím tohoto podílu se považují za výdaj (náklad) přímo související s držbou podílu v dceřiné společnosti po dobu trvání této držby a po dobu, kdy podíl drží osoba, která je s osobou, která úvěrový finanční nástroj přijala, spojenou osobou, pokud poplatník neprokáže, že úvěrový finanční nástroj s držbou tohoto podílu nesouvisí. Případné režijní (nepřímé) náklady související s držbou podílu v dceřiné společnosti se pro účely tohoto ustanovení omezují výší 5 % příjmů z podílů na zisku vyplácených dceřinou společností, pokud poplatník neprokáže, že skutečná výše těchto režijních (nepřímých) nákladů je nižší,

zl) finanční výdaje (náklady), které plynou z úvěrového finančního nástroje, kde úrok nebo výnos nebo skutečnost, zda se finanční výdaje (náklady) stanou splatnými, závisí zcela nebo převážně na zisku dlužníka,

zm) hodnota nealkoholických nápojů poskytovaných jako nepeněžní plnění zaměstnavatelem zaměstnancům ke spotřebě na pracovišti,

zn) pojistné ve výši určené ke krytí budoucích dluhů pojišťovny vyplývajících z pojistné smlouvy uzavřené zaměstnavatelem pro případ dožití se stanoveného věku jeho zaměstnancem nebo dožití se jeho zaměstnancem dohodnuté doby nebo setrvání tohoto zaměstnance v pracovněprávním vztahu k zaměstnavateli po dohodnutou dobu,

zo) členský příspěvek hrazený poplatníkem příjemci, který je u tohoto příjemce osvobozen od daně,

zp) účetní odpisy hmotného a nehmotného majetku odpisovaného pouze podle právních předpisů upravujících účetnictví, který byl nabyt bezúplatně, a tento bezúplatný příjem byl od daně z příjmů osvobozen nebo nebyl zahrnut do jejího předmětu; obdobně to platí pro zůstatkovou cenu v případě prodeje nebo likvidace tohoto majetku,

zq) hodnotu majetku, který se neodpisuje podle tohoto zákona ani podle právních předpisů upravujících účetnictví, který byl nabyt bezúplatně, a tento bezúplatný příjem byl od daně osvobozen nebo nebyl zahrnut do jejího předmětu.

(2) Škodou podle odstavce 1 písm. n) se rozumí fyzické znehodnocení (poškození nebo zničení) majetku ve vlastnictví poplatníka, a to z objektivních i subjektivních příčin, pokud je majetek v důsledku škody vyřazen. Mankem se rozumí inventarizační rozdíl, kdy skutečný stav je nižší než účetní. Za tyto škody a manka se nepovažují technologické a technické úbytky a úbytky vyplývající z přirozených vlastností zásob vznikající např. rozprachem, sesycháním v rámci technologických úbytků ve výrobním, zásobovacím a odbytovém procesu (přirozené úbytky zásob materiálu, zboží, nedokončené výroby, polotovarů a hotových výrobků), ztratině v maloobchodním prodeji a nezaviněné úhyny zvířat, která nejsou pro účely zákona hmotným majetkem, a to do výše ekonomicky zdůvodněné normy přirozených úbytků a ztratině stanovené poplatníkem. Správce daně může posoudit, zda výše stanovené normy odpovídá charakteru činnosti poplatníka a obvyklé výši norem jiných poplatníků se shodnou nebo obdobnou činností, a o zjištěný rozdíl upravit základ daně. Škodou není prokázaný nezaviněný úhyn nebo nutná porážka zvířete základního stáda.

(3) Do úvěrových finančních nástrojů se pro účely odstavce 1 písm. w) nezahrnují úvěrové finanční nástroje, z nichž úroky jsou součástí vstupní ceny majetku, a dále prokazatelně poskytnuté bezúročné úvěrové finanční nástroje. Ustanovení odstavce 1 písm. w) a zm) se nevztahují na veřejně prospěšné poplatníky, na organizátora regulovaného trhu a na poplatníky uvedené v § 2.

§ 35ba

Slevy na dani pro poplatníky daně z příjmů fyzických osob

(1) Poplatníkům uvedeným v § 2 se daň vypočtená podle § 16, případně snížená podle § 35, 35a nebo § 35b za zdaňovací období snižuje o

a) základní slevu ve výši 24 840 Kč na poplatníka; daň se nesnižuje u poplatníka, který k 1. lednu zdaňovacího období pobírá starobní důchod z důchodového pojištění nebo ze zahraničního povinného pojištění stejného druhu,

b) slevu na manžela ve výši 24 840 Kč na manželku (manžela) žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti, pokud nemá vlastní příjem přesahující za zdaňovací období 68 000 Kč; je-li manželka (manžel) držitelkou průkazu ZTP/P, zvyšuje se částka 24 840 Kč na dvojnásobek. Do vlastního příjmu manželky (manžela) se nezahrnují dávky státní sociální podpory, dávky péčovské péče s výjimkou odměny pečouna, dávky osobám se zdravotním postižením, dávky pomoci v hmotné nouzi, příspěvek na péči, sociální služby, státní příspěvky na penzijní připojištění se státním příspěvkem^{9a)}, státní příspěvky na doplňkové penzijní spoření, státní příspěvky podle zákona o stavebním spoření a o státní podpoře stavebního spoření^{4a)} a stipendium poskytované studujícím soustavně se připravujícím na budoucí povolání a příjem plynoucí z důvodu péče o blízkou nebo jinou osobu, která má nárok na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách^{4j)}, který je od daně osvobozen podle § 4. U manželů, kteří mají majetek ve společném jmění manželů, se do vlastního příjmu

manželky (manžela) nezahrnuje příjem, který plyne druhému z manželů nebo se pro účely daně z příjmů považuje za příjem druhého z manželů,

c) základní slevu na invaliditu ve výši 2 520 Kč, pobírá-li poplatník invalidní důchod pro invaliditu prvního nebo druhého stupně z důchodového pojištění podle zákona o důchodovém pojištění⁴³⁾ nebo zanikl-li nárok na invalidní důchod pro invaliditu prvního nebo druhého stupně z důvodu souběhu nároku na výplatu tohoto invalidního důchodu a starobního důchodu,

d) rozšířenou slevu na invaliditu ve výši 5 040 Kč, pobírá-li poplatník invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně nebo jiný důchod z důchodového pojištění podle zákona o důchodovém pojištění⁴³⁾, u něhož jednou z podmínek přiznání je, že je invalidní ve třetím stupni, zanikl-li nárok na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně z důvodu souběhu nároku na výplatu invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně a starobního důchodu nebo je poplatník podle zvláštních předpisů invalidní ve třetím stupni, avšak jeho žádost o invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně byla zamítnuta z jiných důvodů než proto, že není invalidní ve třetím stupni,

e) slevu na držitele průkazu ZTP/P ve výši 16 140 Kč, je-li poplatník držitelem průkazu ZTP/P,

f) slevu na studenta ve výši 4 020 Kč u poplatníka po dobu, po kterou se soustavně připravuje na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem, a to až do dovršení věku 26 let nebo po dobu prezenční formy studia v doktorském studijním programu, který poskytuje vysokoškolské vzdělání až do dovršení věku 28 let. Dobou soustavné přípravy na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem se rozumí doba uvedená podle zvláštních právních předpisů^{14d)} pro účely státní sociální podpory–,

g) slevu za umístění dítěte.

(2) U poplatníka uvedeného v § 2 odst. 3 se daň sníží za zdaňovací období o částky uvedené v odstavci 1 **písm. g) a** písm. b) až e), pouze pokud se jedná o poplatníka, který je rezidentem členského státu Evropské unie, Norska nebo Islandu a pokud úhrn jeho příjmů ze zdrojů na území České republiky podle § 22 činí nejméně 90 % všech jeho příjmů s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně podle § 3 nebo 6, nebo jsou od daně osvobozeny podle § 4, 6 nebo 10, nebo příjmů, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně. Výši příjmů ze zdrojů v zahraničí prokazuje poplatník potvrzením zahraničního správce daně na tiskopisu vydaném Ministerstvem financí.

(3) Poplatník může uplatnit snížení daně podle odstavce 1 písm. b) až f) o částku ve výši jedné dvanáctiny za každý kalendářní měsíc, na jehož počátku byly podmínky pro uplatnění nároku na snížení daně splněny.

(4) V daňovém přiznání ke společným příjmům a výdajům ve společenství jmění poplatník může uplatnit slevu na dani za období trvání společenství jmění, na kterou měl nárok a která nebyla uplatněna.

§35bb

Sleva za umístění dítěte

(1) Výše slevy za umístění dítěte odpovídá výši výdajů prokazatelně vynaložených poplatníkem za umístění vyživovaného dítěte poplatníka v daném zdaňovacím období v zařízení péče o děti předškolního věku včetně mateřské školy podle školského zákona, pokud jím nebyly uplatněny jako výdaj podle § 24.

(2) Slevu na dani lze uplatnit pouze, žije-li vyživované dítě s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti.

(3) Slevu lze uplatnit za vyživované dítě poplatníka, pokud se nejedná o vnuka nebo vnuka druhého z manželů. Za vnuka nebo vnuka druhého z manželů lze slevu uplatnit pouze, pokud jsou v péči, která nahrazuje péči rodičů.

(4) Za každé vyživované dítě lze uplatnit slevu maximálně do výše minimální mzdy stanovené pro zaměstnance odměňovaného měsíční mzdou k počátku příslušného zdaňovacího období a neupravené s ohledem na odpracovanou dobu a další okolnosti, podle právních předpisů upravujících výši minimální mzdy (dále jen „minimální mzda“).

(5) Vyživuje-li dítě v jedné společně hospodařící domácnosti více poplatníků, může slevu za umístění dítěte uplatnit ve zdaňovacím období jen jeden z nich.

§ 35c

Daňové zvýhodnění pro poplatníky daně z příjmů fyzických osob

(1) Poplatník uvedený v § 2 má nárok na daňové zvýhodnění na vyživované dítě žijící s ním ve společně hospodařící domácnosti na území členského státu Evropské unie, Norska nebo Islandu, (dále jen "daňové zvýhodnění") ve výši 13 404 Kč ročně, pokud neuplatňuje slevu na dani podle § 35a nebo § 35b. Poplatník o daňové zvýhodnění sníží daň vypočtenou podle § 16, případně sníženou podle § 35 nebo § 35ba nebo 35bb. Daňové zvýhodnění může poplatník uplatnit formou slevy na dani, daňového bonusu nebo slevy na dani a daňového bonusu.

(2) Slevu na dani podle odstavce 1 může poplatník uplatnit až do výše daňové povinnosti vypočtené podle tohoto zákona za příslušné zdaňovací období.

(3) Je-li nárok poplatníka na daňové zvýhodnění podle odstavce 1 vyšší než daňová povinnost vypočtená podle tohoto zákona za příslušné zdaňovací období, je vzniklý rozdíl daňovým bonusem. Poplatník může daňový bonus uplatnit, pokud jeho výše činí alespoň 100 Kč, maximálně však do výše 60 300 Kč ročně.

(4) Daňový bonus může uplatnit poplatník, který ve zdaňovacím období měl příjem podle § 6, 7, 8 nebo § 9 alespoň ve výši šestinásobku minimální mzdy ~~stanovené pro zaměstnance odměňovaného měsíční mzdou k počátku příslušného zdaňovacího období a neupravené s ohledem na odpracovanou dobu a další okolnosti, podle zvláštního právního~~

~~předpisu upravujícího výši minimální mzdy⁺⁺⁺~~ (dále jen "minimální mzda"); u poplatníka, který má příjmy pouze podle § 9, nesmí výdaje převýšit tyto příjmy. Do těchto příjmů se nezahrnují příjmy od daně osvobozené, příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně a příjmy, které jsou podle § 38f vyjmuty ze zdanění.

(5) Poplatník uvedený v § 2 odst. 3 může daňové zvýhodnění uplatnit, pouze pokud je rezidentem členského státu Evropské unie, Norska nebo Islandu a jestliže úhrn všech jeho příjmů ze zdrojů na území České republiky (§ 22) činí nejméně 90 % všech jeho příjmů s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně podle § 3 nebo § 6, jsou od daně osvobozeny podle § 4, 6 nebo § 10, nebo příjmů, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně. Výši příjmů ze zdrojů v zahraničí prokazuje poplatník potvrzením zahraničního správce daně na tiskopisu vydaném Ministerstvem financí.

(6) Za vyživované dítě poplatníka se pro účely tohoto zákona považuje dítě vlastní, osvojenec, dítě v péči, která nahrazuje péči rodičů, vnuk a dítě nebo vnuk druhého z manželů, pokud jeho (její) rodiče nemají příjmy, z nichž by mohli daňové zvýhodnění uplatnit, pokud je

a) nezletilým dítětem,

b) zletilým dítětem až do dovršení věku 26 let, jestliže nepobírá invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně a

1. soustavně se připravuje na budoucí povolání; příprava na budoucí povolání se posuzuje podle zákona o státní sociální podpoře, 14d)

2. nemůže se soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz, nebo

3. z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je neschopno vykonávat soustavnou výdělečnou činnost.

(7) Dočasný pobyt dítěte mimo společně hospodařící domácnost nemá vliv na uplatnění daňového zvýhodnění. Jedná-li se o dítě, které je držitelem průkazu ZTP/P, zvyšuje se na ně částka daňového zvýhodnění na dvojnásobek; maximální výše daňového bonusu podle odstavce 3 zůstává zachována.

(8) Uzavře-li dítě uvedené v odstavci 6 písm. b) manželství a žije-li ve společně hospodařící domácnosti s manželem (manželkou), může uplatnit manžel (manželka) slevu na dani při splnění podmínek uvedených v § 35ba. Nemá-li manžel (manželka) dostatečné příjmy, z nichž by mohl (mohla) uplatnit slevu na dani při splnění podmínek uvedených v § 35ba, může daňové zvýhodnění uplatnit rodič dítěte nebo poplatník, u něhož jde ve vztahu k dítěti o péči nahrazující péči rodičů, pokud dítě s ním žije ve společně hospodařící domácnosti.

(9) Vyživuje-li dítě v jedné společně hospodařící domácnosti více poplatníků, může daňové zvýhodnění uplatnit ve zdaňovacím období nebo v tomtéž kalendářním měsíci zdaňovacího období jen jeden z nich.

(10) Poplatníkovi, který vyživuje dítě jen jeden kalendářní měsíc nebo několik kalendářních měsíců ve zdaňovacím období, lze poskytnout daňové zvýhodnění ve výši 1/12 za každý kalendářní měsíc, na jehož počátku byly splněny podmínky pro jeho uplatnění. Daňové zvýhodnění lze uplatnit již v kalendářním měsíci, ve kterém se dítě narodilo, nebo ve

kterém začíná soustavná příprava dítěte na budoucí povolání, anebo ve kterém bylo dítě osvojeno nebo převzato do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu.

(11) Poplatník, který je povinen podat daňové přiznání podle § 38g, nebo který se tak rozhodl učinit, uplatní daňový bonus v daňovém přiznání a požádá místně příslušného správce daně o jeho vyplacení. Při výplatě daňového bonusu postupuje správce daně obdobně jako při vrácení přeplatku podle zvláštního právního předpisu o správě daní.

(12) Pokud úhrn měsíčních daňových bonusů vyplacených podle § 35d u poplatníka podávajícího daňové přiznání přesahuje částku daňového bonusu vypočteného za zdaňovací období, považuje se vzniklý rozdíl za daňový nedoplatek; pokud poplatník, kterému byly vyplaceny měsíční daňové bonusy, nárok na daňové zvýhodnění za zdaňovací období v daňovém přiznání neuplatní vůbec, považují se za daňový nedoplatek částky ve výši vyplacených měsíčních daňových bonusů.

~~§ 111 zákona práce.~~

~~Nařízení vlády č. 303/1995 Sb., o minimální mzdě, ve znění pozdějších předpisů.~~

§ 38g

Daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob

(1) Daňové přiznání je povinen podat každý, jehož roční příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob, přesáhly 15 000 Kč, pokud se nejedná o příjmy od daně osvobozené nebo o příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně. Daňové přiznání je povinen podat i ten, jehož roční příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob, nepřesáhly 15 000 Kč, ale vykazuje daňovou ztrátu.

(2) Daňové přiznání není povinen podat poplatník, který má příjmy ze závislé činnosti podle § 6 pouze od jednoho a nebo postupně od více plátců daně včetně doplateků mezd od těchto plátců (§ 38ch odst. 4). Podmínkou je, že poplatník podepsal u všech těchto plátců daně na příslušné zdaňovací období prohlášení k dani podle § 38k, a vyjma příjmů od daně osvobozených a příjmů, z nichž je vybírána daň srážkou sazbou daně podle § 36, nemá jiné příjmy podle § 7 až 10 vyšší než 6 000 Kč. Rovněž není povinen podat daňové přiznání poplatník, jemuž plynou pouze příjmy ze závislé činnosti ze zahraničí, které jsou podle § 38f vyjmuty ze zdanění. Daňové přiznání za zdaňovací období je ale povinen podat poplatník uvedený v § 2 odst. 3, který uplatňuje slevu na dani podle § 35ba odst. 1 písm. b) až e) **a g)**, nebo daňové zvýhodnění a nebo nezdanitelnou část základu daně. Daňové přiznání je také povinen podat poplatník, kterému byly vyplaceny nebo který jiným způsobem obdržel příjmy ze závislé činnosti za uplynulá léta, které se nepovažovaly podle § 5 odst. 4 za jeho příjmy ve zdaňovacím období, kdy byly zúčtovány plátcem daně v jeho prospěch, a dále poplatník s příjmy ze závislé činnosti, který uplatňuje pro snížení základu daně hodnotu bezúplatného plnění poskytnutého do zahraničí za podmínek uvedených v § 15 odst. 1.

(3) V daňovém přiznání poplatník uvede veškeré příjmy, které jsou předmětem daně,

kromě příjmů od daně osvobozených, příjmů, z nichž je daň vybírána zvláštní sazbou daně, pokud nevyužije postup podle § 36 odst. 7 nebo 8. V daňovém přiznání poplatník rovněž uvede částku slevy na dani podle § 35ba a daňového zvýhodnění podle § 35c a 35d. Jsou-li součástí zdanitelných příjmů též příjmy ze závislé činnosti, doloží je poplatník daně dokladem vystaveným podle § 38j odst. 3.

(4) Daňové přiznání je povinen podat poplatník, u něhož se zvyšuje o solidární zvýšení daně daň nebo záloha na daň z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků.

§ 38h

Vybírání a placení záloh na daň a daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti

(1) Plátce daně vypočte zálohu na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (dále jen "záloha") ze základu pro výpočet zálohy. Tato záloha se spravuje jako daň podle daňového řádu. Základem pro výpočet zálohy je úhrn příjmů ze závislé činnosti zúčtovaný nebo vyplacený poplatníkovi za kalendářní měsíc nebo za zdaňovací období, vyjma příjmů zdanitelných daní vybíranou srážkou sazbou daně podle § 36 a příjmů, které nejsou předmětem daně

a) snížený o částky, které jsou od daně osvobozeny, a

b) zvýšený o povinné pojistné.

(2) Záloha ze základu pro výpočet zálohy, zaokrouhleného do 100 Kč na celé koruny nahoru a nad 100 Kč na celé stokoruny nahoru, za kalendářní měsíc činí 15 %.

(3) Zálohy vypočtené podle odstavce 2 se zaokrouhlují na celé koruny nahoru.

(4) Vypočtenou zálohu plátce daně, u kterého poplatník podepsal na příslušné zdaňovací období prohlášení podle § 38k odst. 4, nejprve sníží o prokázanou částku měsíční slevy na dani podle § 35ba a následně o prokázanou částku měsíčního daňového zvýhodnění (dále jen "záloha po slevě").

(5) Plátce daně, u kterého poplatník nepodepsal na příslušné zdaňovací období prohlášení k dani podle § 38k odst. 4, vypočte zálohu podle odstavců 1 a 2, pokud nejde o příjmy zdaněné daní vybíranou srážkou sazbou daně podle § 36 odst. 2 nebo § 36 odst. 1 písm. a). U poplatníka, který u plátce nepodepsal prohlášení k dani podle § 38k odst. 4, se při výpočtu zálohy nepřihlédne k měsíční slevě na dani podle § 35ba a k měsíčnímu daňovému zvýhodnění.

(6) K prokázaným nezdanitelným částkám ze základu daně podle § 15 a ke slevě na dani podle § 35ba odst. 1 písm. b) a g) přihlédne plátce daně za podmínek stanovených v § 38k odst. 5 až při ročním zúčtování záloh a daňového zvýhodnění za zdaňovací období.

(7) Plátce daně srazí zálohu při výplatě nebo připsání příjmů ze závislé činnosti (dále

jen "mzda") poplatníkovi k dobru bez ohledu na to, za kterou dobu se mzda vyplácí. Prováděli plátce zúčtování mezd měsíčně nebo pravidelně za delší časové období, srazí zálohu při zúčtování mzdy. Mzdy plynoucí do konce ledna za uplynulé zdaňovací období se zahrnují do základu pro výpočet zálohy v tomto období.

(8) Plátce daně, který vyplácí ve zdaňovacím období poplatníkovi mzdu najednou za více kalendářních měsíců téhož zdaňovacího období, vypočte zálohu tak, jako by byla vyplacena v jednotlivých měsících, je-li tento způsob výpočtu zálohy pro poplatníka výhodnější a neuplatnil-li poplatník ve zdaňovacím období u plátce daně dosud měsíční daňové zvýhodnění podle § 35d odst. 2. Při použití tohoto způsobu nelze použít zdanění podle § 6 odst. 4.

(9) Nepožádá-li poplatník o roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění, je sraženými zálohami ze mzdy jeho daňová povinnost splněna, pokud není povinen podat přiznání podle § 38g.

(10) Plátce odvede úhrn sražených záloh nebo úhrn částek, které měly být jako zálohy na daň srazeny, nejpozději do 20. dne kalendářního měsíce, v němž povinnost srazit zálohy vznikla. Z příjmů vyplacených poplatníkovi prostřednictvím osoby se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí (§ 6 odst. 2) odvede plátce úhrn částek, které měly být jako zálohy na daň srazeny, nejpozději do 20. dne po uplynutí kalendářního měsíce, v němž o dluhu účtuje v souladu s platnými účetními předpisy. Správce daně může stanovit lhůtu pro odvod záloh jinak, lhůta však nesmí přesáhnout poslední den kalendářního měsíce, v němž povinnost srazit zálohy vznikla.

(11) Plátce nemá povinnost srážet zálohy na daň podle předchozích odstavců v případě, že mzda jde k tíži stále provozovny poplatníka uvedeného v § 2 odst. 2 a v § 17 odst. 3 umístěné v zahraničí.

(12) Správce daně může na žádost plátce zrušit povinnost srážet zálohy na daň podle předchozích odstavců z příjmů ze závislé činnosti vykonávané v zahraničí.

(13) U poplatníka uvedeného v § 2 odst. 3 se při stanovení záloh nepřihlédne ke slevě na dani podle § 35ba odst. 1 písm. b) až e) **a g)** ani k daňovému zvýhodnění.

(14) Dojde-li u poplatníka ke vzniku samostatného základu daně pro zdanění podle § 36 a současně ke vzniku základu pro výpočet zálohy na daň, zvýší se při dosažení maximálního vyměřovacího základu pojistného podle zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, nebo zákona o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění²¹⁾, o povinné pojistné nejdříve základ pro výpočet zálohy na daň.

(15) Pokud dochází ke srážce záloh nebo daně podle zvláštní sazby z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti v organizační jednotce plátce daně, je tato organizační jednotka plátcovou pokladnou^{39g)}, jestliže jsou v této organizační jednotce k dispozici doklady nezbytné pro provedení srážky záloh nebo daně a její kontrolu. Povinnost plátce daně vypočítat zálohu nebo daň podle zvláštní sazby u poplatníka z úhrnu jeho příjmů ze závislé činnosti za kalendářní měsíc tím ale zůstává zachována. Je-li k tomu příslušných více plátcových pokladen nebo mzdových účtů téhož plátce daně, zdaněním příjmů poplatníka pověří plátce daně jednu z nich, a jedná-li se o poplatníka, který má u plátce daně na

zdaňovací období podepsané prohlášení k dani podle § 38k odst. 4, pověří plátce daně zdaněním příjmů mzdovou účtárnu, u níž má poplatník toto prohlášení k dani podepsáno.

§ 38k

Uplatnění nezdanitelných částek ze základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, slevy na dani podle § 35ba a daňového zvýhodnění

(1) Poplatník je povinen prokázat plátcí daně skutečnosti rozhodné pro poskytnutí měsíční slevy na dani podle § 35ba a měsíčního daňového zvýhodnění při výpočtu záloh nejpozději do konce kalendářního měsíce, v němž tyto okolnosti nastaly. K předloženým dokladům přihlédne plátce daně počínaje kalendářním měsícem následujícím po měsíci, v němž budou tyto skutečnosti plátcí daně prokázány, nejdříve však počínaje kalendářním měsícem, na jehož počátku byly skutečnosti rozhodné pro uznání slevy na dani podle § 35ba nebo na daňové zvýhodnění splněny, podepíše-li poplatník současně prohlášení podle odstavce 4 anebo tyto skutečnosti v již podepsaném prohlášení současně uvede. K předloženým dokladům potvrzujícím skutečnost, že poplatník nebo vyživované dítě je studentem nebo žákem soustavně se připravujícím na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem, však plátce daně přihlédne již počínaje kalendářním měsícem, v němž budou tyto skutečnosti plátcí daně prokázány. Při nástupu do zaměstnání je lhůta dodržena, prokáže-li poplatník tyto skutečnosti do 30 dnů ode dne nástupu do zaměstnání.

(2) Narodí-li se však poplatníkovi dítě, plátce daně k této skutečnosti přihlédne již v kalendářním měsíci, v němž se narodilo, prokáže-li poplatník jeho narození plátcí daně do 30 dnů po narození dítěte.

(3) Pobírá-li poplatník za stejný kalendářní měsíc mzdu současně nebo postupně od více plátců daně, přihlédne k měsíční slevě na dani podle § 35ba a k měsíčnímu daňovému zvýhodnění pouze jeden plátce daně, u kterého uplatní poplatník nárok podle odstavce 1 a podepíše prohlášení podle odstavce 4.

(4) Plátce daně srazí zálohu podle § 38h odst. 4 a přihlédne měsíční slevě na dani podle § 35ba a k měsíčnímu daňovému zvýhodnění, podepíše-li poplatník do 30 dnů po vstupu do zaměstnání a každoročně nejpozději do 15. února na příslušné zdaňovací období prohlášení o tom,

a) jaké skutečnosti jsou u něho dány pro přiznání slevy na dani podle § 35ba, popř. kdy a jak se změnily,

b) že současně za stejné zdaňovací období ani za stejný kalendářní měsíc zdaňovacího období neuplatňuje nárok na slevu na dani podle § 35ba u jiného plátce daně a že současně na stejné období kalendářního roku nepodepsal u jiného plátce prohlášení k dani,

c) jaké skutečnosti jsou u něho dány pro přiznání daňového zvýhodnění na vyživované dítě (§ 35c), popřípadě kdy a jak se změnily a jedná-li se o zletilé studující dítě, že nepobírá invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně,

d) že současně za stejné zdaňovací období ani za stejný kalendářní měsíc zdaňovacího období

neuplatňuje daňové zvýhodnění na vyživované dítě u jiného plátce daně a že daňové zvýhodnění na to samé vyživované dítě za stejné zdaňovací období ani za stejný kalendářní měsíc zdaňovacího období neuplatňuje jiná osoba,

e) že k 1. lednu zdaňovacího období nepobírá starobní důchod z důchodového pojištění nebo ze zahraničního povinného pojištění stejného druhu.

(5) Plátce daně, u kterého poplatník podepsal prohlášení podle odstavce 4, provede výpočet daně, roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění a současně přihlédně k nezdanitelným částkám ze základu daně podle § 15 a ke slevě na dani podle § 35ba odst. 1 písm. b) a g) za bezprostředně uplynulé zdaňovací období, podepíše-li poplatník do 15. února za toto období písemné prohlášení o tom,

a) že nepobíral v uplynulém zdaňovacím období kromě mzdy od jednoho plátce nebo postupně od více plátců včetně mezd dodatečně vyplacených nebo zúčtovaných těmito plátců v době, kdy pro ně již nevykonával činnost, ze které plyne příjem ze závislé činnosti, příjmů zdanitelných srážkou podle zvláštní sazby daně a kromě příjmů, které nejsou předmětem daně nebo jsou od daně osvobozeny, jiné příjmy podléhající dani z příjmů fyzických osob vyšší než 6000 Kč,

b) zda pobíral v uplynulém zdaňovacím období postupně od dalších plátců daně včetně mezd dodatečně vyplacených nebo zúčtovaných těmito plátců v době, kdy pro ně již nevykonával činnost, ze které plyne příjem ze závislé činnosti, kromě příjmů zdanitelných srážkou podle zvláštní sazby daně a kromě příjmů, které nejsou předmětem daně nebo jsou od daně osvobozeny, příjmy podléhající dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, a ve kterých kalendářních měsících je pobíral,

c) že manželka (manžel) žijící ve společně hospodařící domácnosti, na kterou (kterého) uplatňuje slevu na dani podle § 35ba odst. 1 písm. b), neměla (neměl) v uplynulém zdaňovacím období vlastní příjem přesahující ročně hranici 68 000 Kč,

d) v jaké hodnotě poskytl bezúplatné plnění podle § 15 odst. 1,

e) v jaké výši byly zaplacený v uplynulém zdaňovacím období úroky z úvěru ze stavebního spoření, z hypotečního úvěru a nebo z jiného úvěru poskytnutého v souvislosti s těmito úvěry stavební spořitelnou nebo bankou a použitého na financování bytových potřeb v souladu s § 15 odst. 3 a 4, a

1. zda a v jaké výši z takového úvěru uplatňuje současně jiná osoba nárok na odpočet úroků ze základu daně,

2. že předmět bytové potřeby uvedený v § 15 odst. 3, na který uplatňuje odpočet úroků z poskytnutého úvěru, je užíván v souladu s § 15 odst. 4,

3. že částka úroků, o kterou se snižuje základ daně podle § 15 odst. 3 a 4, v úhrnu u všech účastníků smluv o úvěrech žijících s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti nepřekročila v uplynulém zdaňovacím období 300 000 Kč,

f) v jaké výši zaplatil příspěvky na své penzijní připojištění, doplňkové penzijní spoření nebo penzijní pojištění podle § 15 odst. 5,

g) v jaké výši zaplatil pojistné na své soukromé životní pojištění podle § 15 odst. 6,

h) v jaké výši zaplatil jako člen odborové organizace v uplynulém zdaňovacím období členské příspěvky podle § 15 odst. 7,

i) v jaké výši zaplatil úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání podle § 15- ,

j) jakou částku vynaložil za umístění dítěte v zařízení péče o děti předškolního věku včetně mateřské školy podle školského zákona.

(6) Poplatník může podepsat prohlášení podle odstavce 4 na stejné období kalendářního roku pouze u jednoho plátce.

(7) Neprokáže-li poplatník skutečnosti rozhodné pro poskytnutí měsíční slevy na dani podle § 35ba nebo na měsíční daňové zvýhodnění podle § 35d anebo nepodepíše-li prohlášení podle odstavce 4 ve stanovené lhůtě, přihlédne k nim plátce počínaje měsícem následujícím po měsíci, v němž tyto rozhodné skutečnosti poplatník prokáže a současně podepíše prohlášení podle odstavce 4. Dodatečně přihlédne plátce k uvedeným skutečnostem při ročním zúčtování záloh, a to i v případě, byla-li daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti vybrána srážkou podle zvláštní sazby daně, prokáže-li poplatník rozhodné skutečnosti pro poskytnutí slevy na dani podle § 35ba nebo na daňové zvýhodnění a nejpozději do 15. února roku následujícího po uplynutí zdaňovacího období a podepíše-li současně v této lhůtě prohlášení k dani podle odstavců 4 a 5.

(8) Dojde-li během roku ke změně skutečností rozhodných pro výpočet záloh na daň a daně nebo ke změně podmínek pro poskytnutí slevy na dani podle § 35ba a daňového zvýhodnění, je poplatník povinen oznámit je písemně (např. změnou v prohlášení) plátcí daně nejpozději poslední den kalendářního měsíce, v němž změna nastala. Plátce daně zaeviduje změnu ve mzdovém listě.

§ 38l

Způsob prokazování nároku na odečet nezdanitelné části základu daně, slevy na dani podle § 35ba a daňového zvýhodnění z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti u plátce daně

(1) Nárok na nezdanitelnou část základu daně prokazuje poplatník plátcí daně

a) potvrzením příjemce bezúplatného plnění nebo jeho zákonného zástupce anebo pořadatele veřejné sbírky o výši a účelu bezúplatného plnění,

b) smlouvou o úvěru a každoročně potvrzením stavební spořitelny o částce úroků zaplacených v uplynulém kalendářním roce z úvěru ze stavebního spoření, popřípadě z jiného úvěru poskytnutého stavební spořitelnou v souvislosti s úvěrem ze stavebního spoření nebo potvrzením banky o částce úroků zaplacených v uplynulém kalendářním roce z hypotečního úvěru a snížených o státní příspěvek, popřípadě z jiného úvěru poskytnutého příslušnou bankou v souvislosti s hypotečním úvěrem,

c) v případě úvěru poskytnutého na účely uvedené v § 15 odst. 3 písm. a) stavebním

povolením nebo ohlášením stavby a po dokončení stavby výpisem z listu vlastnictví,

d) v případě úvěru poskytnutého na účely uvedené v § 15 odst. 3 písm. b) a c) výpisem z listu vlastnictví a v případě úvěru poskytnutého na koupi pozemku po uplynutí 4 let od okamžiku uzavření úvěrové smlouvy stavebním povolením nebo ohlášením stavby,

e) v případě úvěru poskytnutého na účely uvedené v § 15 odst. 3 písm. e) výpisem z listu vlastnictví, jde-li o bytový dům, rodinný dům nebo jednotku, která nezahrnuje nebytový prostor, ve vlastnictví anebo nájemní smlouvou, jde-li o byt nebo o jednotku, která nezahrnuje nebytový prostor, v nájmu, anebo dokladem o trvalém pobytu, jde-li o byt nebo o jednotku, která nezahrnuje nebytový prostor, v užívání,

f) v případě úvěru poskytnutého na účely uvedené v § 15 odst. 3 písm. d) a g), potvrzením právnické osoby, že je jejím členem nebo společníkem,

g) v případě úvěru poskytnutého na účely uvedené v § 15 odst. 3 písm. f), výpisem z listu vlastnictví, jde-li o bytový dům, rodinný dům nebo jednotku, která nezahrnuje nebytový prostor ve vlastnictví, anebo potvrzením právnické osoby o členství, je-li předmětem vypořádání podíl nebo vklad spojený s právem užívání bytu,

h) smlouvou o penzijním připojištění se státním příspěvkem, smlouvou o doplňkovém penzijním spoření, smlouvou o penzijním pojištění nebo potvrzením instituce penzijního pojištění o účasti poplatníka na penzijním pojištění a každoročně potvrzením penzijní společnosti nebo instituce penzijního pojištění o příspěvcích zaplacených poplatníkem na jeho penzijní připojištění se státním příspěvkem, doplňkové penzijní spoření nebo penzijní pojištění na uplynulé zdaňovací období,

i) smlouvou o soukromém životním pojištění nebo pojistkou podle zákona upravujícího pojistnou smlouvu a každoročně potvrzením pojišťovny o pojistném zaplaceném poplatníkem na jeho soukromé životní pojištění v uplynulém zdaňovacím období nebo o zaplacené poměrné části jednorázového pojistného připadajícího na uplynulé zdaňovací období,

j) potvrzením odborové organizace o výši zaplaceného členského příspěvku v uplynulém zdaňovacím období,

k) potvrzením o výši zaplacené úhrady za zkoušku ověřující výsledky dalšího vzdělávání podle zákona upravujícího ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání; jedná-li se o osobu s těžším zdravotním postižením, potvrzením nebo rozhodnutím orgánu sociálního zabezpečení, že byla uznána invalidní ve třetím stupni, a jedná-li se o osobu se zdravotním postižením, potvrzením nebo rozhodnutím orgánu sociálního zabezpečení, že byla uznána invalidní v prvním nebo ve druhém stupni nebo rozhodnutím Úřadu práce České republiky, že byla uznána zdravotně znevýhodněnou.

(2) Nárok na poskytnutí slevy na dani podle § 35ba při stanovení daně nebo záloh prokazuje poplatník plátcí daně

a) dokladem prokazujícím totožnost manželky (manžela), uplatňuje-li slevu na dani podle § 35ba odst. 1 písm. b) a průkazem ZTP/P, pokud je manželka (manžel) jeho držitelem,

b) rozhodnutím o přiznání invalidního důchodu a každoročně dokladem o výplatě důchodu,

uplatňuje-li slevu na dani podle § 35ba odst. 1 písm. c) nebo d) z důvodu, že pobírá invalidní důchod pro invaliditu prvního nebo druhého stupně nebo invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně,

c) potvrzením správce daně příslušného podle místa bydliště poplatníka o tom, že poplatník pobírá jiný důchod z důchodového pojištění⁴³⁾, u něhož jednou z podmínek přiznání je, že je invalidní ve třetím stupni, nebo o tom, že mu zanikl nárok na invalidní důchod pro invaliditu prvního, druhého nebo třetího stupně z důvodu souběhu nároku na výplatu invalidního důchodu a starobního důchodu, anebo je-li poplatník invalidní ve třetím stupni, avšak jeho žádost o invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně byla zamítnuta z jiných důvodů než proto, že není invalidní ve třetím stupni,

d) průkazem ZTP/P, pokud je poplatník jeho držitelem a uplatňuje-li slevu na dani podle § 35ba odst. 1 písm. e),

e) potvrzením školy, že se soustavně připravuje na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem, uplatňuje-li slevu na dani podle § 35ba odst. 1 písm. f)–,

f) potvrzením zařízení péče o děti předškolního věku včetně mateřské školy podle školského zákona o výši vynaložených výdajů za umístění vyživovaného dítěte poplatníka v těchto zařízeních; potvrzení musí obsahovat

1. jméno vyživovaného dítěte poplatníka a

2. celkovou částku výdajů, kterou za něj v příslušném zdaňovacím období poplatník uhradil.

(3) Nárok na daňové zvýhodnění při stanovení záloh nebo daně prokazuje poplatník plátcí daně

a) úředním dokladem prokazujícím totožnost dítěte (vlastního, osvojení nebo v péči, která nahrazuje péči rodičů, druhého z manželů a vnuků),

b) předložením průkazu ZTP/P, pokud je vyživované dítě jeho držitelem,

c) jsou-li oba manželé zaměstnaní, potvrzením od zaměstnavatele manželky (manžela), že nárok na daňové zvýhodnění současně neuplatňuje druhý z manželů,

d) potvrzením školy, že zletilé dítě žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti se soustavně připravuje na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem,

e) potvrzením správce daně příslušného podle místa bydliště poplatníka o tom, že poplatník vyživuje ve společně hospodařící domácnosti zletilé dítě až do dovršení 26 let věku, které nepobírá invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně a nemůže se soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz, anebo z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je neschopno vykonávat soustavnou výdělečnou činnost.

(4) Pokud poplatník nebo zletilé dítě, na něž poplatník uplatňuje daňové zvýhodnění, studuje na střední nebo vysoké škole v cizině, nárok na uplatnění slevy na dani podle § 35ba

odst. 1 písm. f) nebo na daňové zvýhodnění prokáže poplatník při stanovení záloh nebo daně u plátce daně potvrzením o studiu vydaném zahraniční školou na určité období a v souladu se zvláštním právním předpisem o státní sociální podpoře¹³⁰⁾ rozhodnutím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, že takové studium na škole v cizině je postaveno na roveň studia na středních nebo vysokých školách v České republice.

(5) Jestliže se změnily skutečnosti rozhodné pro přiznání nezdánitelné části základu daně podle § 15, slevy na dani podle § 35ba nebo daňového zvýhodnění, předloží poplatník nové doklady prokazující platnost nároku na odpočet.

Přechodné ustanovení

Pokud účinnost tohoto zákona nastane v průběhu zdaňovacího období, vychází se pro výpočet slevy za umístění dítěte za toto zdaňovací období z výdajů za umístění dítěte za toto zdaňovací období.